

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 79. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. OKTÓBER 2-án.

V. Year. No. 79.

KOENIG JELÖLTETÉSE.

MAGYAR BELÜGYMINISZTER NEW YORK ÁLLAMBAN.

A „Bevándorló” ismételve hírt adott arról, hogy a republikánus párt New York államban a belügyminiszterségre *Koenig S. Samuel* New Yorkban élő honfitársunkat jelölte.

Hogy Koenig jelöltetése mit jelent ránk, magyarokra nézve, azt már több ízben kifejtettem. S habár ezt a tényt alig lehet elég gyakran és elég nyomtatékkal hangsúlyozni, mégsem a magyar szempont, a kizárólagosan magyar szempont indít arra, hogy ma újból foglakozzam azzal a ténnyel, hogy a republikánus párt a köztársaság leghatalmasabb államának — a kormányzóon kívül — legmagasabb állására magyar embert jelölt és ezt a magyar embert meg is fogja választani.

Ennek a ténnyel első sorban persze mi magyarok örülünk. De kell hogy megőrüljön neki minden, az idegenből ideszarmazott amerikai polgár s különösen kell, hogy megőrüljenek neki azok az idegen származású polgárok, akik New York keleti oldalát lakják.

Évek óta, amióta a bevándorlás nagyobb mérvet öltött, azok köréből, akiknek látóköré elhomályosítja a szűkebbülés, felhangzott a panasz, hogy a bevándorlók nem bírják felérteni az amerikai intézményeket s mivel felérteni nem bírják, ártnak azoknak az intézményeknek.

A republikánus párt nem üres szóhalmazzal, hanem fényes tettel ezáfolta meg a szűk látókörű nativisták merész vádját, amikor éppen a bevándorlók sorából választott ki egy embert New York állam legfontosabb állására betöltésére.

Bingham ur, New York városának rendőrfőnöke, még csak a múlt hetekben megszokott ki a nagy nyilvánosságba azzal a botrányos váddal, hogy a New Yorkban élő bevándorlók veszélyeztetik a közbiztonságot, hogy a tolvajok, a csalók, a betörők, a gyilkosok, mind a bevándorlók sorából kerülnek ki.

A republikánus párt *Bingham* torkára forrasztotta a vádat, amikor éppen a keleti oldalról, onnan, ahol eszperantó bevándorlók élnek, hozott elő egy embert s mikor ezt alkalmasnak mondja a belügyminiszterségre, beigazolja *Bingham* ur és társai előtt, hogy a vád hamis, hogy a bevándorlók nemcsak törekve, becsülettel, józan életű és tisztességes gondolkodású emberek, de képzettségükkel fogva hivatottak arra, hogy az állam ügyeinek vezetése és elintézése körül fészerepet vigyenek.

Ezek a tények kölcsönöznek Koenig honfitársunk jelöltetésének a szokottnál nagyobb fontosságot. Ezek a tények származásra való tekintet nélkül egy táborba fogják hozni azokat, akik idegen országokból vetődtek ide s akik a saját és a gyermekeik becsülete érdekében kell, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy gonosztevőknek bélyegezzék őket eszperantó azért, mert többségük nem állott az Egyesült Államokban. És ennek a tiltakozásnak érvényt azzal szereznek majd New York város keleti oldalának polgárai, ha egytől-egyig elválnak, származásra, felekezetre való tekintet nélkül, november harmadikán *Koenig Samuelre* adják szavazatukat.

Koenig Samuel belügyminiszterségre bennünket magyarok persze első sorban érdekel. Még soha idegen származású belügyminisztere New York államban nem volt. Az első idegen származású belügyminiszter magyar ember lesz. Talán mégis helyén volna, hogy a new yorki magyar egyeteket ezt a nem mindennapos dolgot valamelyes tüntetésre felhasználják. Megérdemli az ügy és megérdemli maga *Koenig Sá-*

muuel is, aki magas állásában az amerikai magyarságnak kétségtelenül nagy hasznára fog lenni.

VISSZA A FÖLDHÖZ.

Gazdálkodás Amerikában.

„Az élet az átlagos ember részére folytonos, nehéz, gyötört munkát jelent, pedig természetesen joga volna mindenkinek nemcsak a munkához, hanem a szórakozáshoz is. Valami hibának kell lenni a mai életviszonyokban, hogy az emberek nagyrészenek alig van alkalmuk az életet jobban élvezni, mint egy lóknak; s ezt még megnehezíti a jövő hávi házbér elteremtéséért való aggodalom. Nincs ez alól menekülés? A hosszú évek során kifejtett igavonó munka közben mindig sejtettem, hogy kell lenni valahol egy menekülési módnak. Most, hogy ezt megtaláltam és bizonyos vagyok benne, mindaddig, míg halak usznak a vízben és a káposzta kínó a földből, én távolítottam magam a modern városi élet rabszolgaságától és étem világotam az Isten szabad napfénye alatt.” [Huber, „Liberty and a Living” — „Szabadság és megélhetés” című művéből.]

A vagyonos osztály tagjai közül számosan a földmívelést egészségi, szociális okokból, s a változatosság kedvéért mintegy kedvtelésből űzik, s mind többen és többen követik ezt a példát. A tudomány segítségével a gazdálkodó ma kevesebb munkával több kasztrót ér el, mint azelőtt. Ezért van az, hogy a föld iránti kereslet ma évről-évre emelkedik, s különösen, nagyon sok városi apának törekvése irányul arra mostanában, hogy gyermekei a gazdálkodás terén keressék boldogulásukat.

Mi a legjobb módszer a fiatal valóbanmódra, akinek hajlama van a gazdálkodáshoz? Míndenekelőtt nem szabad neki adni egyetlen cent költséget sem, amit ő maga meg nem keresett. A földolgozó fiában személyes érdeklődést kelteni fel a farm dolgai iránt. Adni kell neki egy kis darab földet saját használatra, amelyel ő szabadon rendelkezhetik, de nem szabad neki mondani, „Tegy vele, amit akarsz”. Szüksége van jóakaratu oktatásra, vezetésre abban, hogy mihez kezdjen. Meg kell tanítani arra, hogy mindjárt határozott célokért, eredményekért dolgozzon; azaz, amire a gazdálkodásnál szükség van.

Az Egyesült Államok földmívelésügyi minisztériuma múlt évi jelentésében többek közt a következőket mondja: „Az amerikai gazdasági iskolákban a szakképzésen felül gondot fordítanak arra is, hogy a tanuló általános műveltséget nyerjen.

Általános tapasztalat szerint a régi farmerek és kertészek nem sok gondot fordítanak az ok és okozat közötti összefüggésre. Az évek egymásután mulnak el anélkül, hogy tanulságot merítenének a mások tapasztalataiból, megfigyeléseiből, vagy a tudományos kísérletek eredményeiből.

Ritka kivétellel a fiatal farmer munkáját nem a tudomány, hanem a munkás oldaláról kezd meg; tapasztalatait előlül kezd, s ugyanazzal a nehézségekkel küzd, melyekkel apja, vagy nagyapja küzdött s nem szerez magának felvilágosítást azonkívül, amit az apja tud.

Pedig, ha valaki azt hiszi, hogy a föld jó hasznót — hajt értelmes és állandó munka nélkül is, az nagyon csalódik.

A legnagyobb jót az amerikai farmerekkel ma azok teszik, akik megtanítják, hogy hogyan lehet minél kisebb földből minél nagyobb hasznót kihalozni, amelyen egy családot kényelmesen el lehet tartani, tudományos alapon való intenzív gazdálkodással.

A Long Island Railway Company a Long Island-i nyeletlen földterületeken Medford közelében kísérletező farmot szándékszik felállítani, melynek célja demonstrálni azt, hogy mit és mily nagy hasznót lehet a földből tudományos alapon való intenzív műveléssel kihalozni.

A felfedezések országa kiaknázzhatatlan és azok fogják leghamarabb azok előnyeit élvezni, akik figyelmeiket először fordítják erre a térre.

Ligeti Imre.

NYILT LEVÉL.

Csernitsky plébános helyreigazítása.

Vettük a következő nyilatkozatot: „Az Amerikai Magyar Sajtóegyesület szíves figyelmébe: *Kohányi Tihamér* ur lapja, a „Szabadság”, azt írta rólam szept. 19-én, hogy én bizonyos istentisztelet fejeben 66 dollárt vettem át Szepesi Gyula urtól.

E hír olvasása után szept. 21-én a következő ajánlott levelezőlapot megszerkeztem a „Szabadság” címűre:

„Tek. Szerk. Ur! Értésemre esett, hogy b. lapja téves tudósítással hozta kapcsolatba eskélyességemet. Amennyiben uraságodat és lapjának t. olvasóit személyesen közelebbről érdekelné, szíves tudomására hozom, hogy én a Sz. M. P. szövetségnek 1907. év nov. 20-ikán végzett ünnepi nagymiséjeért *három dollár* tiszteletdíjat kaptam. Hazaírási üdvözléssel *Csernitsky István*.”

E nyilatkozatot a „Szabadság” jónak látta elhallgatni. Ugy tudom, hogy ez év tavaszán néhány amerikai magyar újságíró — köztük *Kohányi ur* is — sajtóegyesület alakított Pittsburgban. Ez egyesület szabályai között van — gondolom — az is, hogy a téves hírt közlő újság köteles hasábjain helyt adni a tisztes hangú helyreigazításnak.

Kohányi ur lapja ezt nem tette meg. Nekem természetesen eszem ágában sincs, hogy diktálni jogot formáljak az Amerikai Magyar Sajtóegyesülettel szemben. Fel kell azonban tételveznem, hogy a Sajtóegyesület nemcsak cifrázkodni akar az alapszabályokkal, hanem azokat bármely tagjával szemben érvényesíteni is tudja és akarja. A társadalom ugyan minden sajtóegyesületi ítékezés nélkül is érti, hogy mit érdekel az oly újság, mely a hasábjain megádatott egyéntől megtagadja a komoly vélekedést. De ennek dacára legyen szabad reménylenem, hogy az Amerikai Magyar Sajtóegyesület az igazságszeretet és méltányosság jegyében született és akar is élni.

Csernitsky F. István.

macadool magyar plébános.

KATONÁÉKRÓL.

Göczy honfitársunknak Magyarországból menekülni kellett.

Említetük régebben, hogy *Göczy János* honfitársunk, aki hosszú éveken át a Connecticut állambeli *Torringtonban* lakott, családjával együtt azzal ment vissza szülőfalujába, a zemplénmegyei Leleszbe, hogy Amerikában szerzett pénzét, tapasztalatait, munkaszellemét odahaza értékesítse.

Négy hónap előtt indult el családjával, tegnap érkezett vissza New Yorkba család nélkül.

Katonák kergették ki a dolgos, becsületés embert Magyarországból. *Göczyt* ugyanis, habár amerikai állampolgár, alig hogy szülőfalujába tette a lábát, nyakonszípték a közös hadseregbe. Tiltakozása dacára besorozták s tegnap, október elsején kellett volna ősi szokás szerint „berukkolni”.

Göczy azonban azt vallja, hogy érdemesebb is, szükségesebb is a családját szolgálni, mint *Ferenc Józsefet*. Fogta magát és visszajött Amerikába. Családját egyelőre Leleszen hagyta, mi helyt azonban munkába áll, hozatja maga után azt is.

DÉLI CSENDELET.

A DÉLVIDÉKI LOVAGOK FELHÁBORÍTÓ EMBERTELENSÉGE.

Egy rövid újsághír azt jelenti, hogy Georgia állam egyik helységében felgyújtották a négeriskoláit, templomaikat és gyülestermet.

Az amerikai lapok ezt a dolgot a hírovtatban regisztrálják s azután napirendre térnek felette.

Bennünket gondolkodóba ejt ez a hír annál is inkább, mert a délvideknek éjjeli lovagjai nem egy bűnös négeret elcselt meg ez alkalommal, nem a néger lakóházait gyújtották fel, hogy hajléktalanná tegyék őket s így a helység elhagyására kényszerítsék. Iskolákat gyújtottak fel, templomokat és gyülestermet, tehát mindmennyi kulturintézményeket, amelyek arról tesznek tanúságot, hogy az ottani négernek tudnak élni azzal a szabadsággal, amelyet egy véres polgárháború árán biztosított nekik a papíron, hogy művelődni akarnak, hogy megtesznek tőlük telhetőleg mindent arra nézve, hogy beilleszkedjenek, ha mindjárt lassan is, a kulturállam keretébe.

És ez az, amit a délvidek lovagjai elviselel nem akarnak, nem bírnak. Amíg a néger rabszolga volt, amíg tulajdonát képezte a délvideknek, amelyvel tettsége szerint bánhatott el, a néger korántsem volt az a megretett pária, amelynek ma nézik. Megfordult a házban, a ház urójának tanácsokat adott s némelyiküket rabszolgává daczára családtagnak tekintették.

Amióta szabad lett a néger, amióta az önréndkezés jogát megkapta, azóta a délvideken gyűlöltébb teremtmény a négerrel nincsen. Különösen gyűlölik azt a néget, aki tudatára ébredt annak, hogy ember s emélfogva külső és belső voltának emberi formát kíván adni. Az a néger, aki dolgozik, művelődik és testi és lelki szorgalmánál fogva igényt tarthat arra, hogy az emberi társadalom feltétel nélkül egyenjogúsított tagjának nézzék, az a néger szálla a délvideki fehér ember szemében. Azt el lehet pusztítani, attól meg kell vonni a lehetőségét annak, hogy tovább fejlődjen. És megvonnak, amint ezt a georgiai eset mutatja. Minek a négernek a templom, az iskola, a gyülestermet? Tán csak nem azon tőri a fejét, hogy hasonlóvá legyen a büszke fehér délvidekihez, aki egykori gazdagságának romjain tünnyen kesereg, de nem akar erős kézzel belenyulni a saját sorsába, hogy azt jobbra fordítsa.

Gyűlöli azt, aki leküzdí az akadályokat és önérejelből válik valamivé. Gyűlöli, mert ő maga képtelen arra.

S a délvideknek emez általános jellemvonásából hadt vonjuk le a következtetéseket a magunk számára, akik azért kerestünk itt új hazát, hogy ugyancsak javítsunk a sorsunkon anyagilag is, erkölcsileg is.

A magyar is azon van, hogy munkája gyümölcsének egy részét félretegye, hogy templomot építsen, ahol magyar nyelven imádkozzék istenéhez, hogy iskolákat létesítsen, ahol gyermekei megismerkedjenek és megbarátkozzanak a magyar szóval. A magyarnak is vannak gyülestermei, ahol a napi munka után néha eszmecsere folyt honfitársaival, egyleti dolgokat elintéz, hazafias ügyekről nyer felvilágosítást.

Ki biztosítja a magyar embert arról, hogy az aránylagos jölte ki nem hívja a gőgös és egytural irigy délvideknek haragját? A délvideki őt sem tekinti egyenrangúnak, egyenjogúsítottnak s már sok magyar munkás sirva kíváncskodott vissza a déli államokból a keletre. Még csak a minap említettük *Fischer Árpád* honfitársunk esetét, akit ugyancsak Georgia államban akartak megfosztani munkájának gyümölcsétől, aki családjával együtt menekülni kényse-

rült s akinek ügyét kerestünk *Gracie* new yorki konzul tette a magáévá.

Honfitársaink okosan eszelekednek, ha mindaddig, amíg jobb szellem nem vonul a déli államok társadalmi életébe, távolmaradnak a déli államoktól.

A felszabadított négernek szomorú sorsa legyen intő példánk.

MEGINT HÁBORU.

Törökország haragszik Bulgáriára.

A villamos szikra ismét háborúnak hírt hozta át Európából. A békétlenkedő felek Bulgária és Törökország.

A bolgárok kezdtek az ellenségeskedést, még pedig azzal, hogy a kelet-ruméliai vasutat katonailag lefoglalták. Törökország mindjárt nekiment volna ezért Bulgáriának, csak attól tart, hogy Ausztria, Magyarország és Németország háború esetén a bolgárokat fogják partolni.

Anglia választott bíróság elé akarja hozni az ügyet. Közben azonban a kelet-ruméliai vasut a bolgárok birtokában van.

MEGGÁTOLT GYLKOSSÁG.

Magyar ember szívesen megmenekülése.

A new yorki magyar kolóniában mindenki ismeri *Fuchs Dezsőt*, aki az *Arlington Hallnak* volt tulajdonosa, most pedig előkelő vendéglője van.

Fuchs Dezsőt egy volt alkalmazottja megleste az utcán, amint éjnek idején az üzletéből hazament. Vasdoronggel akarta futni és kirabolni.

A rendőrséget az utonálló egy társa értesítette a tervezett merényletről s így két rendőr lesben állott. A rablógyilkost, alig hogy *Fuchsra* emelte a vasdorongot, a két rendőr leütötte és vitte a fogházba.

A GYLKOS BANYA.

Az elmult esztendőnek áldozatai.

Washingtonból jelentik, hogy *Parker C. W.* most készült el a statisztikai kimutatással arról, hogy az elmult esztendőben mennyi áldozatot követelt az Egyesült Államokban a bányamunka.

E kimutatás szerint a bányamunka háromezredszázhuszöt embert meggyilkolt és 5316 munkást megsebesített. E kimutatás azonban hézagos. Több államban nincsen ugyanis bányafelügyelő s így ezekből az államokból nem is érkezett be kimutatás.

Parker kimutatása megezőfolja azt a sokat terjesztett hiedelmet, hogy csakis robbanások folytán állnak be a bányaszerecséltenségek. Robbanás folytán az elmult esztendőben „csak” 947 ember pusztult el, a többiek a bányafalak beomlása és egyéb szerencsétlenségek következtében vesztették el életüket.

Csak a jó Isten a megmondhatója, hogy a számos elpusztult emberélet közül mennyi volt a magyar.

A NAGYKÖVET SZAVA.

Hengelmüller báró Pennsylvania ellen.

Egy Bécsből ideérkezett kábelsürgöny szerint *Hengervári Hengelmüller báró* osztrák és magyar nagykövet arra figyelmezteti az Ausztriából és Magyarországból ideérkezőket, hogy ne menjenek Pennsylvaniába.

Szerinte Pennsylvania államban a munkások helyzete felette kedvezőtlen. Azt is szeretnénk volna megtudni a nagykövet urtól: hol kedvezőbbek?

ember 29.
KET
minden
hivatal:
New York.
ESÜLET :
yal.
SOCIETY)
n. —
minden hónap-
n:
rg, Pa.
ok Király E.
pénztárnok
pénztárnoka
Beia, p. ú. Ut-
J. A. Metz és
tyász és Köz-
Király L. Bé-
tugner János.
roluczky Mi-
András. Wil-
onnelsville és
Frawesky és
emingspark és
uceton és vi-
Rockaban He-
tkeesportban
angel János.
vinben Bokodi
József. New
án és Józsa
András. Kolo-
leyban (Castlo
burgban Sol-
ános. Preston.
re. Pricedalen
Shire Oakson
n Zobon Zaig-
ékén Katona
abados István.
s. Uniontown.
Dobó László.
Vintondalen
n. Sári Antal.
Leisenringen 3.
n Köles István.
EF
Fősen keresem.
zen cím alatt
street, LOS AN-
N
Petrovics Agnes,
ária testvéreket,
yék illetőségük
kérés: John Pet-
ta.
nközlet
bankháza
rd Street.
St., Oak cor.
EM, PA.
k törvényes
ényeket a vi-
ésbenban a
ármily peres
lteni dolgo-
kíratokat tör-
gatgázásokat
OM
riakta helyén,
t az
R TANITÓ
AJA
pedül Ameriká-
ökéletes és he-
szabádmazott
knyvből ötven
tanító nélkül —
ezini és olvasni
t az amerikai
król is. Az át-
tizennégyévi si-
gjobb biztosíték
ant. A mű ára
DOLLAR TIZ
ezzen címére
RAUN
LEVELAND, O.
AN
OZ
IET.
ol.
nd
York.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

IRODAHELYISÉGVÁLTOZÁS. — MAGYAR POSTAUTALVÁNY-ÍR-LAPOK. Zerkowicz Emil kereskedelmi tanácsos szeptember 30-ától kezdve „Erchange Place” cím alatt tartja irodáját, hová most költözött át. — Magyarországi kereskedelmi, ipari ügyek iránt érdeklődők, ugyszintén azok, kik a hazai munkaalkalmak iránt érdeklődnek, mind nagyobb számmal keresik fel kérdézőködésekkel Zerkowicz urat, ki minden irányban a legnagyobb készséggel, teljesen díjmentesen szolgál felvilágosításokkal. Honfitársaink teljes bizalommal fordulhatnak kérdézőködésekkel Zerkowicz urhoz, kérdéseikre készséges, szíves utbagyazást nyerne. — Itt emlíjük meg, hogy az Egyesült Államok postaminiszterének helyettese értesítette Zerkowicz urat, hogy az ajánlatára kiadott magyar szövegű postautalványok immár elkészültek és forgalomba is hozták. Ezek a magyar szövegű postautalványok zöld színűek, és rövidesen már az összes postahivatalokban kaphatók lesznek. Honfitársaink különösen olyan helyeken, hol nem volna megbízható bankár rendelkezésükre, most már szívesen veszik igénybe az amerikai postahivatalokat is, ha arról lesz szó, hogy Magyarországra, vagy máshová pénzüsségeket utalványozni akarnak, mert most már az angolul nem tudók is megértik az utalvány-írlapok szövegét. Ennek a nagyfontosságú vívmányának a készítőjével Zerkowicz kiváló szolgálattal tett Zerkowicz ur az amerikai magyarság érdekeinek.

VÁLSÁG A NEW YORKI MAGYAR DALÁRDA KÖRÜL. Lesújtó hír érkezik hozzánk a new yorki magyar dalárda köréből, mely éveken át komoly és lelkes ápolója volt a magyar dalnak. Mult vasárnap afölött értekeztek ugyanis, hogy a dalárda működéséjének sajnálatos lepadása folytán nem-e volna ajánlatos a dalárdát — feloszlattatni. A régi tagok, akik hosszú éveken át büszkén lobogtatták a dalárda zászlaját, érelyesen tiltakoztak a feloszlattatás eszméje ellen. Reméljük, hogy e tiltakozásnak fogantatja bizony nem válnék a new yorki magyarságnak dicsőségére.

LELKÉSZ-SZENTELÉS. Lélekemelő ünnepély folyt le Belle Vernon Pennsylvania állambeli városkában mult hó 24-én, mikor is Székely Sándor, az Allegheny-i ref. szeminárium végzett

hallgatója lelkészszé szenteltetett a Redstone egyházkerület őszi gyűlésén. Székely Sándor, aki kijövele előtt a sárospataki teológiának volt jeles növendéke, mintegy 6 hónap előtt kezdte meg misszionárius működését Uniontown és Fayette City városokban és azok környékén. Pappászentelése leirhatatlan örömet okozott lelkes hívei körében, kik közül mintegy félszázan messze földről jöttek el az avatásra. Felszentelés után az egész jelenlevő magyarságot vendégül látták a amerikaiak és egyenesen az amerikaiak kívánságára hangzott el a magyar himnusz. Székely Sándor tiszteletes immár megválasztott lelkésze ugy a Uniontown-i, valamint a Fayette City-i egyházaknak. Az ő fáradozatlan buzgósága gyűjtötte egybe a református magyarokat, akik kedves kötelesegtettek tettek eleget, amidőn őt pappá választották.

FÉNYES ESKÜVŐ. Nagy Jenő honfitársunk október hatodikán vezeti oltárhoz Wiener Péter urnak és neje-nek leányát, a ragyogó szépségű Katicza kisasszonyt. Az esküvő, mely felelet fényesnek ígérkezik, a new yorki Szt. István római kath. magyar templomban fog megtartatni.

PERÉNYI LÁSZLÓ PLÉBÁNOS HAZAUTAZOTT. Perényi László római katolikus plébános, aki tudvaleg leg nemrég lemondott a perth amboy-i plébániáról, kedden Magyarországra utazott. Perényi plébános hat hét múlva ismét körünkben lesz. Egyedül azért utazott haza, hogy az egri érseket az itteni helyzetéről felvilágosítsa s hogy néhány személyes ügyét elrendezze.

SZILLEY ELITÉLTÉK NÉGY ESZTENDEI RABSÁGRA. Előző számunkban megírtuk, hogy mult pénteken tartották meg Szilley Emil, a new yorki magyar menház sikkasztója ellen a végtárgyalást s hogy kedden hirdeti ki Maloney bíró az ítéletet. Közben Szilley védőjéhez, Hunfalvy Hugó magyar ügyvédhez a következő levelet intézte a bírótól:

„Kegyes jöltelem! Nincsen szavam, melylyel eléggé meg tudnám hálálni Nagyságod végtelen jószágát, hogy engem, szürcsésen bűnös foglyot, kegyes pártfogásába vett s a bíróság előtt a védelmemet elvállalta, holott tudja azt, hogy ez idő szerint még a templom egerénél is szegényebb vagyok. Jelen levelem elküldésére is egy

német származású fogolytársamtól kaptam a pénzt. Igérem azonban erősen, hogy Nagyságod e végtelen jószívűségét s nemest tette soha az életben elfeledni nem fogom. Erősen rajta leszek, hogy idővel némiképp lerövidítem végtelen hálámnak legalább a legcsekélyebb részét. Miután pedig Nagyságod jóindulata oly páratlan a mai világban, arra a merész lépésre merem elhatározni magam, miszerint megkérem, hogy legyen kegyes a végtárgyaláson oda hatni, hogy én az évekig tartó börtöntől megmeneküljek s helyette a lehető legrövidebb tartamú javítóintézetet kapjam s ha lehetséges, olyant, hol esetleg irásbeli munkát, vagy valamely nekem való könnyebb munkával kelljen büntetésem időtartamát eltöltenem. Egy itteni „keeper” azt mondotta, hogy kérektem a bíróságot, miszerint az itteni irodában maradhatnék másolónak. Bárhova is tartja Nagyságod a legjobbnak az én büntetésem időtartamának leállítását, én a leghálásabb szívvel fogadom, csak arra az egyre kérem, méltóztassék a bíróság figyelmét nyomorék voltomra felhívni, hogy egy oly helyre küldjenek, hol legalább puha fekvőhelyet kapok éjjelint, hogy kinőtt hátamnak és mellemnek a jelenlegi nagy fáradozom és a kemény fekvőhely folytán beállott fájdalmait kiheverhessem. Még egy alázatos kéresemmel szabadon terhelmem Nagyságodat s pedig: Méltóztassék Rieger József ellis islandi képviselőnek a szigetre telefonálni, hogy hétfő délelőtt 10-től 11-ig keressen fel engem. Szeretném őt megkérni, hogy a menházban hagyott holmijaimból hozna be nekem egy pár tiszta fehérneműt, mert nem sokára megyek a piszok. Alázatos kérelmem ismétlésével vagyok Nagyságodnak a sirig hálás, lekötelezett, szürcsésen szolgálja, Szilley Emil.”

Amint e lap keddi számában már említettük, Hunfalvy Hugó, akinek a végtárgyaláson segédje, Makray Aladár segédkezett, O'Connor ügyésszel megegyezett abban, hogy csak egy vádat fognak emelni. Ez egyezés azonban nem használt, mert a szigorúságánál fogva rettegett Maloney bíró bekövetelt a menházban az ügyre vonatkozó kimutatásait s a kimutatás alapján mérte Szilleyre a megdöbbenően kemény ítéletet: fogházbüntetést, nem kevesebb, mint négyévi és nem több, mint ötévi időtartamra. Az ítélet kihirdetésénél a menház részéről jelen voltak: Cukor Mór, a segélyegylet elnöke és Gajdos István, a menház managere.

BEVÁNDORLÁS A MAGYARORSZÁGBÓL. A kivándorlásban újabb mozzanat állott be. Mig azelőtt a ma-

LEGRÖVIDEBB ÉS LEGSZEBB
ŐSZI ÉS TÉLI UTAZÁS
A Z Ó-H A Z Á B A
Génuán át.
UTAZÁSI IDŐ A VIZEN ÁT 11 NAP.
Menetár:
BUDAPESTIG \$30.00
Felvilágosítást készséggel és díjmentesen ad:
LÁNG JÓZSEF
NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODÁJA
1496 Second Ave., Cor. 78th St., - NEW YORK.

gyarországi kivándorlásban a tótok viték a vezérsereget, most hónapok óta fajmagyarok állanak a kivándorlás élén. Igy a lefolyt héten a HÁROMSZÁZNYOLCZVANHAT Magyarországból Ellis Islandra érkezett bevándorló közül SZÁZHUSZONNYOLCZ volt a fajmagyar, 90 tót, 82 sváb, 63 horvát és 23 román.
New York államban maradt 13 magyar, 12 tót, 2 sváb, 4 horvát.
New Jersey államban ment 10 magyar, 7 tót, 5 sváb, 10 horvát.
Connecticutba utazott 6 magyar, 5 tót, egy sváb és három horvát.
West Virginiába ment 9 magyar, 5 tót, 3 horvát.
Missouri államban utazott 9 magyar, 2 tót, 15 sváb, 2 horvát.
Michiganba ment 7 magyar, egy tót, 15 horvát és 2 román.
Illinois államban utazott 8 magyar, 12 tót, 14 horvát és 5 román.
Indianába ment 21 magyar, 10 tót, 15 sváb, 9 román.
Wisconsinba utazott 7 magyar, 6 tót, 18 sváb és 7 horvát.
Montanába 2 horvát ment.

KONTA SÁNDOR HAZAUTAZÁ-SÁHOZ. Emittettük a Bevándorló keddi számában, hogy Konta Sándor hazánkba Magyarországra utazott, hogy az „Ördög” körül felmerült differenciákat magával a szerzővel, Molnár Ferenczel elintézzék s hogy végleg kinyomozza, hogy az előadás jogának több ízben történt átengedéseért kit is terhel a felelősség. A „The Evening Sun” nevű new yorki angol estilap egyik munkatársa ebből az alkalomból tréfás cikket írt, mintha Konta Sándor dinamittal, vagy legalább is ágyúval a zsebében ment volna haza, hogy vérrrel mossa le az igazságtalanságokat. Egynehány lap felült a „New York Sun” tréfájának és egész komolyan ir-

nak egy Konta—Molnár-párbajról. Konta ur igen azért ment haza, hogy elégteltet szeressen magának, hogy kiderítse a szintiszta igazságot. Véres szándékai azonban tudtunkkal nincsenek.
Konta Sándor ur távollétét Loew N. Vilmos ur felhasználta arra, hogy heves támadást intézzen ellene és e támadás közzétételére Loew ur bennünket kért fel. Mi meghallgatjuk mindenkinek panaszát, meghallgatjuk Loew urét is.

A dolog lényege ez: Dienes Márton ur azt akarta az ő folyóirata utján elhitetni a világgal, hogy Loew N. Vilmost, az „erdemes író”, Konta megfosztotta a babéraitól, amennyiben a szinlapon Konta szerepel mint fordító, nem pedig Loew, holott Dienes szerint Loew fordította le Fiske számára a darabot.

Ez állítással szemben lapunk szerkesztője személyes meggyőződése alapján a következőket írta:

„Tény az, hogy Loew N. Vilmos ur, aki Petőfi-fordításai nagy érdemeket szerzett magának, nekem beavallotta, hogy Konta Sándor őt „Az Ördög” fordításával soha meg nem bíza, hanem Rudnyánszky kérésére másfél nap alatt lefordította. Tény az, hogy Loew ur önmaga mondotta nekem, hogy egy másfél nap alatt elkészített fordítás nem használható. Tény az, hogy Loew ur azután felvitte Konta urhoz a fordítást és 100 dollárt kért érte, hogy Konta azt, részben, mert a fordítás nem adott, részben, mert a fordítás használható nem volt, visszautasította. Tény az, hogy mikor azután a száz dollárért az „Ember tragédiájá” gyönyörű angol fordítását is odakínálta Loew Kontának, ez utóbbi kijeztetett Loew kezéhez 100 dollárt s tény az, hogy Konta ingyen visszaadta Loewnek az „Ember tragédiájá” fordítását. Tény régül az,

TÁRCZA.

ELKÉSETT LÁTOGATÁS.

Írta: Lukács Jenő.

Egy ideig dühösen nézett farkasszemmet a bezárt ablakon keresztül a szakadó záporral, azután hátrára vetette széles gallérbátját és elment hazulról. Az ösztöne kergette. Az utcán nem is vette észre, hogy az eső megcsapódikja, annyira elnyomták gondolkodási képességét a lelkére töltött hangulatok.
Megállt az ismerős ház előtt, röstellkedve, tétozáva, izgatóttan, föl szeretett volna futni és vissza szeretett volna rohanni haza, neki a szakadó záporok.
A sötét lépcsőház első lépcsőfokára tette a lábát és fáradtan fogta meg a korlátot. Pihent. Érezte, hogy azzal a nagy teherrel, mely lelkét nyomja, nem tudná megjárni a két emeletet. Aztán egy hirtelen erős elhatározással rohanó léptekkel fönt termett a második emeleten. Egy lakásba becsengetett, megnyitották neki az ajtót. Feketeruhás, karsu, szőke leány állt előtte, mereven nézve szemét:
— Maga az, Zoltán?...
Aztán csak nézte rá mély tekintetű szemével, kinyitotta szobája ajtaját:
— Tessék! Minek köszönhetem, hogy eljött... üljön le kérem, Zoltán...
Mindezt olyan álmódokra mondta, miközben folyton szemmel tartotta a belépő fiatal ember tekintetét, ki szótlanul állt meg az ajtó küszöbén:
— Hát maga még bebecsát engem, Sárka? — Nem taszít el magától undorral, gyűlölettel, utálattal? Nem szedi össze teljes erejét, hogy kiverjen, mint egy beteg veszett kutyát, akitől félnie kell... akitől...
Itt megakadt a szava és fáradtan ült le az egyszerű nádfonatu székre és az ölebe tette kezét a két kezét.
A szőke leány csak nézte félelemmel

teljes számalommal, nagy, szép kék szemében a meglepetés ijedelmé tilt.
— Zoltán... Istenem, tán valamí baja van... Sohse láttam ennyire levertnek... És éppen én nálam és ilyen esnyva eső időben?! Beszéljen Zoltán, hisz tudja, hogy nem haragszom magára...
— Hát fölkerestem magát félévi távollét után. Üzött a vágy, hogy láthassam ezt a becsületest tisztaságú, egyszerű kis szobát, amely olyan, mint a maga romlatlan, édes lelke. Sárka, mekkültem magához... Igen, Mert engem földöznek. Üldöznek, bestiák, vérszopó bestiák, üreslelkű, kéjes lustaságtól elpuhult asszonyok. Hajszolnak, tönkretesznek, megmarnak a karmaikkal és azt tesznek velem, amit nekem, vad esőkaikkal kiszívják a lelkemet és nekem vagnak, kedvesnek kell lennem, míg lellem mélyéből undor fog el, el szeretném őket taszítani magamtól, de nincs rá erőm, az energiám tönkre van téve, ők tették tönkre, akaraterőm nincs, ők vették el, édes Sárka, ide jötem magához, rejtsem el, zárja rám az ajtót és, ha dörömbölnének, ne bossássa őket be.
A keze reszketett, amikor beszélt és a szeme egy piszlálott, mint a kialvóban levő parázs. A szőke leány azt hitte, hogy megőrült. Oda húzódt az ablakfüggönyök mögé és onnan nézte mereven, mozdulatlanul az idegesen beszélő fiatal embert.
— Maga nem tud engem megérteni, Sárka; maga nem tudja megérteni az én féktelen modoromat, az én rettenetes gyűlöletemet ezekkel a véruzsorásokkal szemben...
Igen, véruzsorások, piócák, gazok... Kiháználják az embert vad, féktelen élvágnyuk kíméletet nem ismerő erejével...
Utálom őket, Sárka...
Sárka, a szép, szőke, fiatal Sárka odasompolygott az asztalhoz és szótlanul leült a fiatal ember mellé és szelid szavával halkan szölt hozzá:
— Lásza, Zoltán, tudom már, értem

a maga baját. Figyelmeztettem rá, ha jól emlékszem, több ízben is, amikor eldicsekedett sikereivel, hódításaival. Megmondtam, hogy az ilyesminek nincs értéke, veszedelmekbe sodorja magát, tönkreteszti fiatal erejét, idegeit, egészségét. Nem hallgatott rám és én nem is igen erőltettem magára az érveimet, hisz amugy is úgy tűnt föl a dolog, mintha a feltékonyság beszélt volna belőlem. Szó sincs róla, szerettem akkor magat, Zoltán, féltettem is, — hisz istenem, a feltékonyság rejlik leginkább a szeretet ereje, — de mégis tartóztatni kellett magam az iránta való melegebb érdeklődés kimutatásától. Hisz annyira el volt bizakodva, turkált, vájkált az asszonyiszívemben! Meg tudom érteni az akkori helyzetét. Bűszkév, flegmatikus, blazírtá tette az a nagy szerencse, amelylyel udvarlásai, bókálásai jártak. A magamfajta igénytelen leány, ki nem bírom a hazug szerelmek azt a raffináltan csiszolt nyelvezetét, — mely válaszfokos, sima, virágos és ostoba is — hogy tetszhetett volna magának. Felém sem nézett, nem is törődött velem. Egy ideig vártam, hogy visszatér hozzám, megeléglően a hazug szerelmet, az üres, léha szerelmi orgiákat.
Nem jött. Igy is jó, gondolám, és beletörődtem a változhatatlamba.
Tudja, a magamfajta szegény leány, aki olyan egyedül áll, mint a kisujjam és akinek a mindennapi kenyér megkeresése első sorban is a gondja, az hamar beletörődik az ilyesmibe.
A szegény lány ábrándjait elveri az élet gondja. A jómódu, gazdag leány ráér kétségbeesni és ráér a párnájába sirni éjszakákon keresztül az efajta családok után.
De, higgye el, én még erre sem érek rá, későn fekszem, korán kelek, az a pár óra, ami e kettő között rendelkezésemre áll, a pihenőnek kell.
— Oly édes a szemrehányása! — szakitotta félbe a fiatal ember.
— Nem szemrehányás ez, lellem —

folytatta Sári. — nem szemrehányás és nem is panasz. Csak jó tanács és egy kevés életbölcselet, amit a magamfajta, egyedül álló, önállóan gondolkodó lány mindig adhat az olyan felületesen gondolkodó fiatal embernek, mint maga. Hiszen jó, jó, nem lehet azt rossz néven venni magától, ha nem is gondol olyan szigorú elővigyázatossággal a holnapra. Nem kell. De utókére is, minden ténykedésében legyen meg a rendezés; mutassa, hogy könnyűvéru — ha kedve telik benne — de ne legyen az; mutassa, hogy nem törődik saját magával, de amellet mégis törődjék kellő komolysággal jövőjével, tartsa számon erejét és aszerint rendelkezék vele...
— Milyen bölcs maga, Sárka! És milyen okos. Átkozom a perczet, amely elszakított magától, és átkozom azokat, akiknek hazug, üres szava, hitvány beszéde megzavarta gondolataimat, megzavarta a lellem harmoniáját és belevitt abba az örületes, vad, ideges hazsába, amelyet érzéki szerelmek neveznek, de amely nem egyéb állatias, baronni vágykielégítésnél...
Nézzé szétült arczom vonásait, petyhüdt idegeimet, kedvetlenségemet, folytonos nyugtalanságomat, nézzé kiégett szememet; rom vagyok, amely roskadozik, rom vagyok, amelynek támasz kell, édes Sárka — ne vessen meg, még a kéresemet sem — drága Sárka, legyen támasza e romnak, legyen a feleségem...
Szinte megkönnyebbültnek érezte magát, hogy így egyszerre, minden átmenet nélkül kimondhatta ezt a régóta a lelkét nyomó kívánságot. De megborzadt utána, amikor kimondta, görcsösen szorította össze a kezét, mintha meg akarná fojtani azt a gondolatot, a melyet oly hirtelen szárnyra bocsátott, kiáltani szeretett volna, hogy nem igaz, ami ajkát elhagyta, álmában beszélt csak — de hiába, nem volt már energiája hozzá, hogy visszaszívja, amit már egyszer kimondott.
Sárit meglepte a furcsa kívánság,

mely váratlanul érte és igen kellemetlenül. Egy ideig hallgatott, majd a lemondani tudók melancholikus szomorúságával mondta:
— Nem lehet az, Zoltán, nem lehet... Nyugodjék bele. Bár tudom, hogy ez volna az egyedüli gyógyszer, mely meggyógyítaná, földítené, megmenesítené. De nem tehetem, Zoltán, bár fáj ez a visszautasítás nekem, nem tehetem...
Boldogtalan volnék magával, nem tudnám már szeretni, irtozók, félénk magától, koldusalumnak tekinteném aprópénzre váltott szerelmét...
Próbálja meg talán más valakivel, aki nem ismerte akkor, amikor még dalias volt, szép és férfias, talán meg tudja boldogságát találni, talán új életet folytathat, reményteljeset és igazat... De engem hagyjon számításán kívül, ne vegye rossz néven, de nem tudnám magát szeretni...
Zoltán a sokat csalódott emberek mozdulatlan arczokfejezésével fogadta a lány visszautasítását. Egyetlen mentőérvet sem keresett, egyetlen egy késő szava sem volt a leányhoz. Fogta a kálapját és ment.
— Isten vele, Sári.
— Isten vele, Zoltán.
Az ajtó bezárult és Sári az asztalra borulva sirt.
Zoltán kocsiba ült és elhajatott lázas sietséggel a szőke Dávidnéhoz, ki már türelmetlenül várta. Belépett és fájdalmas, fakó mosolylyal fogadta a szemrehányásokat késedelme miatt és szótlanul, kedvtelenül túrta a szőke asszony öleléseit.
És miközben az asszony lihegő karjai közt volt, úgy érezte, mintha egy kacagó démon szédítő mélységbe vonszolná, lázas sietséggel, vad szenvedélylyel...
Menekülni szeretett volna, ki akarta tépni magát a szőke asszony karjai közül, de nem volt ereje; a szőke asszony szorosán magához ölelte és szivta a lelkét és örült szenvedélylyel csókolta az ajkát...

hogy k...
tot, ho...
a Fisk...
vajjon...
akár r...
Loew...
megjeg...
jűkben...
odany...
„Embe...
nem a...
ezt ma...
jék be...
nek...
pás...
ján ló...
Igaz...
monda...
lett a...
ez a u...
hetné...
haszná...
Loew u...
a felü...
memor...
jelent...
le élke...
Kijele...
nak elő...
ger Mo...
heveny...
mi érte...
Egy...
Loew u...
dó igaz...
lapitau...
szerint...
amely...
valléro...
Ami...
sát ille...
kapta...
ur azt...
nem k...
egy ált...
dest, a...
pott é...
Loew u...
hez se...
hagyju...
UJ...
bonzár...
magyar...
donos...
Ervin...
talomr...
változa...
MAG...
FALLS...
sunk, a...
dorló...
rok m...
részt v...
társulv...
üzletit...
honfita...
nek m...
fogják...
JÖN...
igazán...
regnek...
tára a...
elnöke...
gelyeg...
tonba...
fog itt...
yorki...
saját...
asztán...
A...
LŐI...
vasóin...
sel La...
Imre...
hogy e...
jakat...
TIZ...
Emilit...
Rutsel...
volt a...
ták és...
Hende...
pás és...
dat en...
lárny...
védő...
ügyvé...
a bír...
TÖT...
NI M...
Jersey...
levél...
tőlünk...
Tóth...
ban ke...
letsé...
nak, h...
le ma...
akit n...
mazz...
Tóth...

hogy Konta ur megbízásából én tettem Loew urnak személyesen azt az ajánlatot, hogy Konta ur költségén nézze meg a Fiske-előadást s azután nyilatkozzék, cájjon Loew fordítása akár egészben, akár részben használva lett-e."

Loew ur lapunk szerkesztőjének a megjegyzésére — amelyeket egész teljében, az utolsó betűig fentartunk — odanyilatkozik, hogy Konta ur neki az „Ember tragédiája”-ért soha egy garast nem adott s hogy az „Ördög”, amint ezt ma a Fiske-féle előadásban mutatják be az amerikai színházi közönségnek, mégis csak az én [Loew] „pompos” [szóvil-szórai] fordításom alapján lát DOLGOZVA.

Igaz, hogy Loew ur elég óvatosságot mondani, hogy az ő fordítása alapján lett a Fiske-féle „Ördög” „átdolgozva”, ez a mondat mégis azt a gyanút keltetheti, hogy tényleg Loew ur fordítását használták. Újból kijelentjük, hogy Loew urat vagy a fordítást íránt, vagy a velünk mondottakat íránt elhagyta a memorija. Irodánkban ismételve kijelentette, hogy tudja, miképp az általa elkészített fordítás nem használható. Kijelentette ezt nyílt helyiségben is, tanuk előtt. Többek között dr. Steinberger Márton előtt is mondotta: „gyors, hegyesített munka volt, amely irodalmi értékre igényt nem tarthat”.

Egyebekben értesülésünk szerint Loew ur fordítása is ott van a bíraskodó igazgatók előtt s azok meg fogják alapítani, mennyit használtak a Loew ur szerint „átdolgozott” az ő fordításából, amelyért a saját bevallása szerint gallerosan megfizettek neki.

Ami az „Ember tragédiája” fordítását illeti, a kéziratot Loew ur visszakapta lapunk szerkesztőjétől s ha Loew ur azt mondja, hogy azért a kéziratért nem kapott pénzt, felhozhatnák ellene egy általa, ügyvéd léteire aláírt szerződést, amely azt mutatja, hogy igenis kapott érte fizetést, de utóvégre nekünk Loew ur üzleti ügyéihez és magánügyeihez semmi közünk s így érintetlenül hagyjuk azokat.

UJ MAGYAR ÉLŐZSLAP. „A Gáboronczás” cím alatt mult szombaton új magyar élőzslap indult meg. Laptulajdonos Fejes Imre, főmunkatárs Erőnyi Ervin. Az élőzslap első száma egy tartalomra, mint képekre nézve gazdag és változatos.

MAGYAR RUHAÜZLET BEAVERFALLSON. Samu György honfitársunk, aki South Sharon-ban a Bevándorlót képviseli s aki az ottani magyarok minden mozgalmában tevékeny részt vett, Soltész Pál honfitársunkkal társulva, Beaverfallson nagy férfiruházletet nyitott. Reméljük, hogy ottani honfitársaink két derék magyar embernek magyar üzletét kellő pártolásban fogják részesíteni.

JÖN A KATONABANDA. Jön, igazán jön a Császári és királyi hadseregnek egyik bandája. Így adta ez tudtára a new yorki magyar segélyegylet elnöke az erre a célra egybehívott segélyegyleti igazgatóknak. A közös katonabanda ugyanis hangversenyeket fog itt Amerikában adni s így a new yorki magyar segélyegylet is le akar a saját javára kötni egy estét. Csak hogy aztán el ne játszassák a Gotterhaltét.

A „BEVÁNDORLÓ” KÉPVISELŐI. Tudtára adjuk lapunk szíves elővételén, hogy Homesteaden Pa. Zinsel Lajos ur, Detroitban Mich. Nagy Imre ur képviselik a „Bevándorlót” s hogy ebbeli minőségükben előfizetési díjakat felvehetnek és nyugtázhatnak.

TIZEZER DOLLÁRNYI BAIL. Emeltették, hogy Rezy Vilmost, aki Ruisek Péter uniontowni bankjának volt a managerje, Cincinnatiban elfogták és Uniontownba visszatonolozták. Henderson városi ügyész sikkasztás, lopás és összeesküvés címén hármast vádat emelt Rezy ellen, akit tizezer dollárnyi bail alá helyezett a bíróság. Rezy védelmére A. E. Jones és R. P. Kennedy ügyvédek a bail leszállítását kérték, de a bíróság ebben még nem határozott.

TÓTH BÉLA ÉS NÉGY TRENTONI MAGYAR. A napokban négy aláírással ellátott levelet kaptunk a New Jersey állambeli Trentonból. Abban a levélben négy honfitárs azt követeli tőlünk, hogy mozdítsuk el állásától Tóth Bélát, aki tudvalevőleg Trentonban képviseli a Bevándorlót. A becsületesség levélre megírtuk az illető uraknak, hogy a mi ügyeinkbe ne ártsák bele magukat, mert mi azt alkalmazzuk, akik mi találatunk jónak és addig alkalmazzuk, amíg kötelességét teljesíti. Tóth Béla ur most a következő nyilat-

kozat közlésére kért fel bennünket: NYILATKOZAT. Nyilas Kálmán, Előd János és Nyisztor Sándor urak azt kérték a Bevándorló szerkesztőjétől, hogy engem csapjon el. Jellemzi ezeket az urakat, hogy hajszaikban milyen csunya dolgokra képesek. Tudják-e ezek az urak, hogy csak a legutolsó ember képes arra, hogy más ember szájából kiragadjon a falatot? Ismerik-e azt a német közmondást: „Der grösste Schuft im Land ist der Denunziant?” Ha igen, ugy ne csodálkozzanak azon, ha nem az ő tisztességérzetükön mult, hogy ebbe a csunya dologba beléptél a bieszkájuk. Trenton, N. J., szeptember 28. Tóth Béla irodavezető.

TRENTONI MAGYAROK FIGYELMÉBE. A trentoni magyarság jó híreiről ismeri a Bonden-féle butorkeskedő házat. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás, szolid és szabott árak, ugy kézpénzért, mint részletfizetésre. Számos honfitársunk vásárolta itt házberendezését és igen meg voltak elégedve. Tekintse meg e nagy butoraktárt, mely 547 S. Broad Streeten van, a „Bevándorló” irodájához közel.

MAGYAR BOROK ÁRJEJYZÉKE. Molnár László ur, a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége new yorki kirendelt-ségének elnöke, az általa Magyarországból importált magyar borokról, magyar pálinkaneműkről és magyar likőrökről új árjegyzéket állított össze. Olvasóink érdeklődését felhívjuk ez árjegyzék iránt, amelyet ingyen és díjmentesen megküldenek bárkinek. Cím: Leopold Molnár, 200 East 10 Street, New York.

TÁRSAS ESTÉLY AZ ÁRVÁK JAVÁRA. A so. bendi [Ind.] r. kat. magyar hitközség egyháztanácsa, élén Fröhlich János lelkiismeretesen, mult hó 26-án sikerült társas-estélyt rendezett a Lafayette-i árvaház javára. Ez az árvaház, amely a fourth ywamei püspökség területén fekszik, már régóta teljesíti áldásos hivatását, most azonban szükségessé vált kibővítése s így a főépülethez egy mellékszárnny építését határozták el az intézet vezetői. Minthogy az árvaházban hat külön hely van fenntartva magyarországi származású árvák számára, Fröhlich János lelkész, aki so. bendi lelképásztorkodásának rövid ideje alatt nemcsak híveinek, hanem az egész so. bendi magyarságnak osztatlan becsülését és szeretetét kivívta szeretetreméltó és előzékeny modorával, nemcsak cselekedett, midőn a szent célra, saját hatáskörében, szintén megindította a mozgalmat. A nemes munkából ugy az egyesek, mint az egyletek kiveszik részüket. A Szent József-Egylet 30, a Szent Péter-Egylet 25, a Szentháromság-Egylet 25, a Szent László-Szövetség 10, a Szűz Mária-Egylet 10 és a Szent Erzsébet-Egylet 5 dollárral járult az alap növeléséhez. Egyesek adományából eddig 10 dollár folyt be.

SZINIÉLŐADÁS. A South Bend-i I. Szentháromság Betegsegélyző Egylet október hó 4-én szinielőadást rendez, amely iránt, minthogy a szinrekerülő „Goldstein Számi”-ban a legjobb műkedvelők vesznek részt, általános az érdeklődés. A szereplők között ott látjuk: Molnár Antal, Hirschler Samu, Horváth Lajos, Hegyi János, Takács Ignác, Csapó János, Tóth Gyula, Áder Sándor, Herczeg István, továbbá öv. Szigeti Lajosné asszony, és Bögözy Emma, Nyikos Ilonka, Béres Róza, Ölbei Ágneske és Ács Róza kisasszonyok neveit. Az előadás tiszta jövedelme felelő részben az egylet, felelő részben pedig a r. kath. hitközség céljaira fog fordítottani.

BRUTÁLIS LEÁNY. Dr. Bárándy Oszkár, so. bendi köztisztvisletben álló orvos-honfitársunk házába nagy szomorság költözött. „Tudika”, egy három és fél éves édes leányka, beteg. Bonneja, egy 15-16 éves lengyel származású leány, mert a Tudika nem tudott vele elég gyorsan lépést tartani, ugy megértantotta a karját, hogy az könyökben eltört. A kis leányka és szülei iránt általános a részvétel.

PENTE ISTVÁN HAZAUTAZIK. Pente István, Passaicban lakó honfitársunk, aki megalapításától kezdve egészen mostanáig tántoríthatatlan híve volt a Bevándorló-nak, azt adja tudtunkra, hogy magánügyek elintézésére visszautazik Magyarországra. Utazzék régi barátunk szerencsével és térjen vissza egészségesen a körünkbe.

A NEW YORKI FŐPOSTÁN MARADT KÉZBESÍTHETETLEN LEVELEKNEK SZEPTEMBER 28-ÁN KIADOTT LISTÁJA. 7 Ádám János, 46 Babát Mari, 90 Bellada Franz, 175 Büchler Wendel, 191 Buschauer Ludwig, 214 Czizler Ignatz, 272 Dettar József, 302 Duchon Anna, 343 Frankl Caril, 379 Ferber Joe, 3n4 Friedman Wilhelm, 411 Folek József, 454 Greiner Benjamin, 497 Goldman J., 539 Grosz Mrs. Ida, 571 Haar Jenő, 592 Hartman Gustave, 625 Hiltá Margit, 650 Hug Frank, 668 János Ágoston, 696 Kadlic Jan, 739 Kreibeck M. [3], 829 Kuhn Nikolaus, 855 Ladányi Joe, 929 Löbl Moritz, 971 Markovits Bernáth, 987 Meisl Ármin [2], 1042 Nadler Majer, 1060 Nizsnanszky Meri, 1124 Petravicu Georg, 1142 Polgár Ervin, 1264 Rutkai E., 1291 Samlaic Heinrich, 1328 Sezepl Mary, 1344 Schweikert Mrs. E., 1376 Szerencsés Johann, 1448 Schwitzer Mary, 1489 Schuh Herrie [2], 1524 Taubner Hugo, 1546 Ulicny Andrew, 1597 Weinberger Albert, 1644 Winter Herman, 1683 Zeman M. E. M. Morgan, postamester.

KIS TÜKÖR. Hogy dolgozott Szilley.

Szilley Emil, akit kedden ítélte el Maloney bíró sikkasztás miatt, különös módon tudta az általa elikkasztott összegeket felére szállítani.

A nagyobb részt cselédlányokból álló áldozatok elmentek Szilleyhez és kérték, őrizze meg a pénzüket. Szilley szívesen megírta a pénzeket s rendezte nyugtát is adott oly módon, hogy a betevőnek a nevével és átadott összeget egy kártyára írta, amit aztán átadott.

Történt egyszer, hogy egy leány átadott Szilleynek 140 dollárt megörzés végett. Szilley lelkiismeretesen kiállította a nyugtát a fentírt módon: egy kártyára felírta a leány nevével és utána: 140 dollár.

Azzal, mint aki jól végezte a dolgát, zsebre vágta a 140 dollárt és, természetesen, hamarosan elmulatla.

Néhány hétre rá jelentkezett a leány és kérte Szilleyt, hogy a 140 dollárból küldjön haza 70 dollárt, a másik 70 dollárt pedig őrizze tovább:

— Hol a kártyája? — kérdi a leánytól.

— Itt van, kérem alássan.

Szilley megnézte a kártyát, aztán kitorlta a 140 dollárt és alája írta, hogy 70.

Ezzel a törléssel a 70 dollár már el is volt küldve s Szilley már csak 70 dollárral tartozott.

Ócska tollak becsérlése.

Zerkowitz Emil ker. tanácsos a minap eredeti levelet kapott, melynek az az előzménye, hogy a levél írója, Magyarországon, azt hallotta, hogy itt egy czég ócska tollakat ujjakkal cserél be. És hallotta azt is, hogy a legjobb toll Amerikában a Waterman-féle.

Megírta hát a levelet azzal a szerény kéréssel, hogy:

„Sziveskedjék a mellékelt két tollat Waterman-féle tollakkal becsérleni s azokat alábbi cízmenre beküldeni.”

S a levélhez mellékelve megérkezett két ócska, rozsdás acéztoll.

Nem ért rá.

Egy new yorki magyar üzletembérel már két esztendeje alkalmazásban van egy fiatal fiu heti 3 dollárért. A kis „office boy”, aki különben többet ért, mint sok felnőtt ember, roppantul sokat tudott dolgozni. Hanem keveselte a 3 dollárt. Megszólította a főnökét és kért fizetésemelést.

— És mennyivel szeretnéd, ha emelném a fizetéselet?

— Talán heti két dollárral nem volna sok — válaszolt a fiu.

— Azt hiszem, — szölt a főnök, — te még kis fiu vagy ahhoz, hogy 5 dollárt keress hetenkint.

— Hát kicsiny vagyok a koromhoz mérten, az a bizonyos. De, megvalya az igazat, itt bizony nem nagyon értem rá nőni!

— És a fizetésemelést megkapta.

A bucsuszó.

Perényi László főtisztelendő ur ked-

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY. Tel.: 4040 ORCHARD.

A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége tisztelettel értesíti összes vevőit, hogy az általa Amerikába importált

MAGYAR BOROK, PÁLINKANEMŰEK ÉS LIKÖRÖKRŐL

szóló új nagy árjegyzékét most adta ki.

Levélbeli megkeresésre szívesen beküldi az árjegyzékét a vállalat new yorki kirendeltsége.

Levélczím: **LEOPOLD MOLNÁR, Pres.** 200 E. 10th ST., NEW YORK CITY.

den Magyarországra utazott. Bucsutatásán nagyon sok tisztelője jelent meg, akikhez, mikor a hajó imbolyogva elindult, így kiáltott vissza: — Isten áldjon meg benneteket, én már kezdek lőtyögni.

V Á L A S Z.

Fényes plébános és a pánszlávok.

Valami Lasuth nevezetű newhaveni pánszláv zugbankár, amint értesültem — mert hála Istennek, tótl nem tudok — a tót ujságokban szörnyű szivfájdalmának ad kifejezést, amiért én a magam portáján és hatáskörömben a pánszláv törekvések sikere ellen dolgozom és a gondjaimra bízott népet minden rendelkezésemre álló eszközzel a pánszlávizmus ellenségeivé teszem. Az ő vádjá [?] NEM hazugság! És ha válszt óhajt az emiatt ellenem írt cikkeire, hát ezennel kijelentem, hogy: eddig is dolgoztam a nem magyar érzelmi tótok ellen, mint bitang hazaárulók ellen, s ezental is erre a harezra fogom felhasználni Istenről nyert összes erőmet és képességemet. Az nem igaz, hogy híveimet arra oktatom, hogy bieszkázzak meg a pánszlávokat. Mi nem bieszkázunk, de a kusztorát kivesszük a tót kezéből.

Fényes Lajos, connellsville rk. magyar plébános.

AZ ELÉRT EREDMÉNYEK BESZÉLNEK A JELŐLTEK HELYETT.

Mit tett a republikánus párt a munkásokért.

Honfitársaink nem szabad magukat félrevezettetniök sem a republikánus, sem a demokrata párt ígéretei által. Azért mondjuk ezt, mert mi minden tekintetben csak a javukat akarjuk, s fel akarjuk ismertetni velük szavazataiknak értékét. Minden szavazat szám és minden embernek arra kell szavaznia, t. i. pártira, amelyik érte a legtöbbet teszi, ugy hogy szavazatának legjobb eredményét lássa.

Honfitársaink legtöbbje napszámoss, s mint ilyeneknek az a főkérdés, ami őket leginkább érdekli, miként nyerhetnek nagyobb fizetést és legállandóbb munkát.

A tények megismerésére csupán egyetlen egy biztos mód van s ez nem más, mint az általuk elért eredményeknek megvizsgálása. Ugy a republikánus, mint a demokrata párt sokat ígért a munkásembernek. Vizsgáljuk hát meg az ő munkájuknak eredményét.

Mikor a republikana párt volt a hatalmon, így mutatják a jegyzőkönyvek, a munka olcsó volt, a fizetés kicsiny, a munka nem volt állandó, voltak időszakok, mikor a munka teljesen szünetelt, mikor számos városban a jótékony-sági egyesületek látták el élelemmel a nyomorgó munkásembert, s csak kevesen voltak képesek annyit keresni, hogy élni tudjanak, hogy élelemmel és ruházattal lássák el gyermekeiket és feleségüket.

Mikor a republikánus párt volt hatalmon, akkor a munkabérek állandóan növekedtek, munka volt bőven és az állapotok kielégítők voltak. 1894-től 1895-ig a munkabér huszonegy és fél perccenttel növekedett minden órára; az alkalmazottak száma negyvenket perccenttel emelkedett; a heti fizetések-nél minden alkalmazottnak fizetése tíz-zenhat egész hét tizedperccenttel emelkedett.

Ezek a számok sokkal hangosabban beszélnek, mint az ígéretek. Ezek a számok azt mondják, hogy a republikánus párt képes volt a multban ezt a növekedést elérni s képes erre a jövőben is s mert honfitársainknak jobb munkát

A „N. Y. SZT. ISTVÁN R. K. MAGYAR EGYHÁZKÖZSÉG”

1908 október hó 11-én este 8 órakor az egyházközség nagyszertében, 420 East 14th st. a szomorú emlékezteti 1849 évi október 6-ik napjának emlékére

GYÁSZÜNNEPÉLYT rendez.

Az ünnepély műsora: Szózat, énekl. a közönség, zongorán kíséri Vellner A. Megnyitó-beszéd, tartja Pavelek János egyh.-gondnok. Az aradi 13 vértanú, szavalja Puskás József. Ünnepi beszéd, tartja f. Kovács Lajos. Kurucz-nóták, énekl. Szatmári Ilonka és Hegedüs Antal. A gályánál, írta Tompa Mihály, szavalja Kozár Béláné. Kossuth bucsuja, énekl. Csolkovics J., Gindl Ferenc, Kovács Ákosné, Rády Ferenczné. Ezer év, írta Jókai Mór, előadja Polányi Gyula. Október 6-án, írta Rudnyánszky Gy. szavalja Budai Lili. Kurucz-nóták, hegedűn előadja Pivovár F., zongorán kíséri Vellner A. Alkalmi kötetény, írta Draskóczy Ilona, szavalja Pavelek Iréne. Bezáró-beszéd, tartja Mészáros L. egyháztan. Hymnus, énekl. a közönség, zongorán kíséri Vellner Alajos.

Rendező: Polányi Gyula. Női rendező-bizottság: Bádíg Lajosné, Kovács Ákosné, Rády Ferenczné, Vajda Lajosné. Finom hátsító italokról gondoskodva lez.

BELÉPTI DIJ NINCIS.

és jobb fizetést kívánnak, legbőleesebben cselekesznek, ha a republikánus elnök-és alelnökjelöltekre szavaznak, Taftira és Shermanra és az összes republikánus jelöltekre.

Mintán a demokrata pártot saját munkájának eredménye kárhoztatja, okos munkásember a demokrata jelöltekre nem szavaz.

E L Ő F I Z E T Ő I N K.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket. Aki az egyik héten akart ügyköz- nek, akár posta útján fizetett s a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizetett New Yorkban Feleký Károly, Newman E. L.; Oliveren Stirk Mihály; Yonkersen Torhán János; Bridgeporton Betegsegélyző Egyletek Szövetségére; Detroitban Holomány János, Fekete Péter, Juhász Klára, Ficsor Lajos, Farkas Ferenc; Martinsferryen Krehlik Mihály; Trentonban Meleg János; East Toledoban Drótár István, Bartha Lajos.

Félére fizetett New Yorkban Béres Mariska, Róth Sámuel, Szilágyi Pál, Gerendássy Jenő, Grossman Jakab; Adamstownban Füredy József; Columbusban tiszteletes Kardos József; Florencon Thuroczko Lajos, Imre Ferenc; Blackburnben Antoni Sári; Allentownban Csahók József; Detroitban főt. Klenner H., Bokor Imre, Hartman Mari, Keszy János, Horváth Ferdinánd, Osvay János, Nagy Imre, Farkas István, Békéy Béla, Varga István; Clevelandban Danczinger Jakab, Ósbudavár-kávéház, Soltész Sámuel, Metzner A., Danczinger L.; Bridgeporton Malasich József; Fayette Cityben Rónay Sándor; South Benden Kovács György, Tóth István, Baumgartner János, Nyerges Mihály; Pittsburgban Lejko Imre; Macdonaldon Piszter József; Trentonban Váldi János, Gelen-csér István; Alphán Rozsak István; Homesteaden Galah János; Brad-dockon Kun bankja; Lemonton Zselina József; Rush Runban Bazsa Józsefné; Magyarországon Nagykáposon Papp Mihály.

Negyedévre fizetett Trentonban Knopf János; Munhallon Béres István; Pittsburgban Gajdos József.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden **KEDDEN** és **PÉNTEKEN**. Szerkesztő és kiadó: **SINGER MIHÁLY**. Szerkesztőség és kiadóhivatal: **227 EAST 13th STREET, NEW YORK.** Telefonszám: **4350 ORCHARD.**

Nyugat-Pennsylvaniai irodánk: **334 Helen St., McKees Rocks, Pa.** Irodavezető: **Semsey Árpád.**

Passaic-i iroda: **13 Monroe Street, Passaic, N. J.** Irodavezető: **Rimaszóczi Szegedy Gyula.**

Trentoni iroda: **517 S. Broad Street.** Irodavezető: **Tóth Béla.**

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egysélt Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every **TUESDAY** and **FRIDAY**. Edited and published by: **MICHAEL SINGER**. Editorial Rooms: **327 East 13th St., New York.** Telephone: **4350 ORCHARD.**

Offices for Western Pennsylvania: **334 Helen Street, McKees Rocks, Pa.** Manager: **Árpád Semsey.**

Passaic offices: **13 Monroe St., Passaic, N. J.** Manager: **J. R. Szegedy.**

Trenton offices: **517 S. Broad Street.** Manager: **Adalbert Tóth.**

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

"Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja." "Member of the American Hungarian Press Association."

SZILÁNKOK.

— „Séta a színházak körül” a címe a budapesti „Magyar Hírlap” egy szelvényes rovatának. A szeptember 20-iki számban az amerikai Ördög-előadással is foglalkozik. Hogy Savage védői és Fiske-Konta-Zerkowitz ledorongolói épüljenek, ideiktatjuk a „Magyar Hírlap” szilánkját szörül-szóra. Ime:

— „Az „Ördög” pompásan tartja magát a Vígsházban és Molnár Ferencnek a külföldi jogdíjak mellett tekintélyes összegű magyar tantiémek is jutnak. Az amerikai kettős előadások is hozzájárulnak a darab hírnevének növeléséhez és mindenki örömmel értesül róla, hogy már hét nyelven adják az „Ördög”-öt.

A héten **Valentin Lajos**, az ismert színházi ügynök, a szokott ragyogó arccal látogat Molnár Ferenc elé.

— Ferikém, **ISMÉT ELADTAM** a darabot külföldre...

— Hiszen tudod, hogy a darab másé...

— Fiam! Erre te nem gondolhattál. Ez nem Európa és nem Amerika.

— Hát?

— Eladtam az „Ördög”-öt — Japánba. Szada Yakkó játssza majd Jolánt, a czinszerpet pedig Kavakami fogja kreálni. Eljősz a premiére Tokióba?...

— Üsd, mert magyar, írta egyszer **Dienes Márton** ellenünk, mivel kritikát gyakoroltunk azon visszatérítő mód felett, amellyel **Boros Jenő** a Magyar Amerikai Bankot hirdette — akkor.

— Értesülésünk szerint ugyanaz az érdekesport azzal kedveskedett az amerikai Savagenek, hogy az **Ördög** körül érdekelt magyar embereket nyájias mosolyok közt lebitangolta. Adtak neki életrejtő adatokat Rudnyánszky felől, Loew N. Vilmos felől és olyanok felől is, akik elkövezték azt a bűnt, hogy — zsidóknak születtek. Vajjon **Dienes Márton** életrejtő is ott van-e?

— Az egyik new yorki lap, mely évek előtt tuskén-bokron ment Bryanért s most ugyanazt a Bryant leszidja a sárga földig, szemére veti egy másik lapnak, mely azelőtt Bryant támada s most mellette van, hogy elvált változtatja. A bagoly mondja ime a verébnek: nagyfejű. Pedig nem is magyar lapokról van szó.

— **Fényes** connellsvillei plébánost azzal vádolja egy tót lap, hogy lázít a pánszlávok ellen. Ha minden Magyarországból ideszármazott papot hasonló váddal fognak illetni, térdet fogunk hajtani mindmegannyian a papság előtt.

AMERIKAI DOLGOK.

BETEG MILLIOMOS. Greene Cornell Vilmos, akit Amerika népe a rézkirály néven ismer, két orvos kíséretében a mexicói hegyekbe vonult, hogy ott gyógytassa magát. A rézkirály egészségét a rengeteg munka tette tönkre. Híres, nagy vállalatai hivatalnokok kezére voltak bízva s ezek a hivatalnokok iszonyuan lopták, esalták, úgy hogy Greene arra ébredt egy szép napon, hogy ha vállalatait magánpénztárából folyósítandó 10 millió dollárral ki nem rántja a hinárból, akkor mindene oda-vész. És hozzáállott a munkához, dolgozott éjjel-nappal hónapokon keresztül, míg fizeteli ügyeit rendbe is szedte, ellenben egészsége annyira megrendült, hogy csak a leggondosabb orvosi kezelés mentheti meg életét.

NAGYBIRTOKOSNÓ A SZEGÉNYHÁZBAN. A Supreme Courton egy kérvény lett beadva, melyben Morales R. Rozetta számára gondnok kinevezése van kérés. Moralesné dús gazdag cubai család tagja, akinek Cubában óriási kiterjedésű birtokai voltak, illetve vannak, amelyeket azonban a spanyol-amerikai háború alatt a seregek elpusztítottak. Moralesné, akinek nagy összegű készpénze leltitása alatt van, már évek hossza óta New Yorkban egy szegényházban, illetve örültek házában lakik két leányával együtt. A vagyonát jelenleg Morales, a férj kezeli, aki New Yorkban jól él belőle, míg családját szegényházban hagyja tengődni.

NÉGEREK ELLEN. Albanyból sürgönyözik, hogy Georgia állam Baker, Early és Calhoun megyéiben kedden éjjel álarozos lovasok megtámadták a néger telepeit és azokat sorra felgyújtották. A kár kiszámíthatatlanul nagy, mert minden telepen leégett a templom is, amire pedig a négerek óriási összegeket áldoztak. A gyújtogatás, általában a néger ellen most megindult hajszja arra a merényletre vezetendő vissza, a mit nemrégiben egy néger egy fehér asszony ellen elkövetett. A néger azonban már büntetését is megkapta, a mennyiben meginsulték.

ISTENNEK TETSZŐ ÁLDOZAT. A Connecticut állambeli Bridgeportnak csak mindig van valami szenzációja. A múlt héten egy asszony egy kétfejű leánygyermekot hozott világra, a mi azonban sokkálta kisebb szenzáció annál, hogy a leánygyermek, az orvosok örömeire, él is. Az újabb, eheti szenzáció az, hogy egy néger áldozatot akart hozni az ő saját külön istenének s egy négyesztendős kis leánykát izzó vasróston meg akart égetni. A néger a nép elől alig bírt megmenekülni. A kis leánykát égési sebeivel a kórházba vitték, ahol most halálán van.

A KOLERA. Lapunk előző számaiban megírtuk volt, hogy a Philippin-szigeteken is dühög a kolera. Ezen a héten azonban már csupán 10 kolera-fütes megbetegedés történt.

DR. SENNER MEGHALT. Dr. Senner József, volt ellis islandi bevándorlói biztos kedden hirtelen meghalt.

MUNKÁTLANOK KONVENTJE. New Yorkban a munkátlanok megtartották nagygyűlésüket, melynek előkév egy st. louis-i millióst választottak. A gyűlésen megállapították, hogy New Yorkban 25.000 hajléktalan és munkanélküli van, akik a parkokban lálnak.

DUPLA ÁLDÁS. A hétfői és keddi eső valóságos áldás volt. Két okból. Először, mert a hetek óta tartó szárazság elmúltával az üzemüket beszűntetett telepeken újra dolgozhatnak, másodsor pedig, mert a mindenütt dühögő erdőtüzek nagy részét is eloltotta.

Mindenféle HAZAI PERES ÜGYEKET, JOGI, KATONAI, TELEKKÖNYVI ügyeket, ADÁSVÉTELI szerződéseket, VÉGRENDELTEKET, MEGHATÁLMÁZÁSOKAT, amerikai UTLEVÉL megszerzését, FORDÍTÁSOKAT stb. gyorsan és pontosan elintézi.

MAKRAY ALADAR
327 E. 13th St.,
NEW YORK CITY.

HÁJÓ ÉS VASÚTIJEGYET VÁSÁROLNI-BÁRMELY IRÁNYBA - PENZT AZ Ó-HAZABA KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGJOBB

KISS EMIL
BANKÁRNÁL
104 SECOND AVE. NEW YORK
TIZ ÉVE FENNAL IRADÓK ARJEGYZÉKÉRT

BETEG A VASUTKIRÁLY. Harri-man H. Ednár, akit általában csak „vasutkirály” néven ismernek, súlyos betegnek fekszik Bostonban. Állapota aggasztó s minden valószínűség szerint egy súlyos operációnak kell magát alávetni.

ÖRÜLNEK AZ ISTÁLLÓFIUK. A new yorki 66-ik utcai Durland-féle lovaglóiskolában próbát tettek egy lovakarógéppel, amely nem egyéb, mint a Vacuum néven ismert szőnyegtisztító. A próba fényesen sikerült, amennyiben a lovak legkevesébe sem nyugtalankodtak és sokkálta hamarabb és jobban ment a tisztítás, mint a közönséges pléh-vakaróval és kefével.

HARCZ A MILLIÓKÉRT. Carter Lislienek, az elhunyt milliommósok végrendeletét most bontották fel. Carter egyetlen fiát, aki anyjánál, a milliommós felségénél lakik, kitagadta és minden vagyonát leányára és fivérére hagyta. A hárommilliósvagyton felett rendelkező Carter végrendeletét a fia pörrel akarja megtámadni, aminek elég jó alap az, hogy Carter az utolsó időben örültek lett nyilvánítva s szanatóriumban töltött több mint egy esztendő.

ELÜZÖTT ASSZONY. Cirwithien Vilmos ügynököködéséből élt. Néha hetekig nem volt otthon, a Delaware állameli Milfordon. Egyszer azonban fülébe jutott, hogy a felesége az ő távollétében nagyszerűen éli világát a fiatal Windsorral. Cirwithien tehát, a jó öreg Shakespeare Othello-jának nyomdokain haladva, a feleségének egy hosszú utat jelentett be. Pakkolt, ment és — éjjelkor betoppant a lakásába, ahonnan Windsor, meglehetősen hiányos öltözkében, alig tudott menekülni. Négy lövést azért mégis tett a megesalt férj utána s szerinte egy golyó talált is. Az asszonynak pedig kiadta a rendeletet: „Öltözz és menj!” illetve azt mondta, hogy: „Giráré hír!” A asszony könyörgött, de a férj hajthatatlan maradt. Cirwithienné ekkor kiment az utcára és a kapu előtt agyonlőtte magát.

N. Y. Orfeum
100 harmadik Ave., a 12. és 13. utcák között.
Tulajdonosok: **Hochstim és Blau.**
Szombaton este színrekerül:
A CZIGÁNYBÁRÓ
világhírű operett kitaláló kiállításban.
Barinkay gróf... **THURY ILONA**
a new yorki magyarok kedvence.
Olcsó helyjára.
MEGNYITÓ-ELŐADÁS
SZOMBATON.

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 East Houston st., New York
Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumen át a Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az ő házába a legmegbízhatóbb üzég **KÖZJEGYZŐI HIVATAL.**
Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kizozatala és ha zaszállítás.
Levélcozm: **DEUTSCH BROS.**
319 East Houston st., New York.

J. D. Moskowitz
OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT
BANKÁRA ÉS HAJÓÜGYNÖKE.
KÉT BANKHÁZ
KÖZJEGYZŐI IRODA.
A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.
PÉNZKÜLDÉS
LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN
A VILAG MINDEN RÉSZÉBE
JÓTÁLLÁS MELLETT.
Alapítottatott 1898-ban.
J. D. MOSKOWITZ
1441 WEST DAKOTA STREET
ÉS KOSSUTH-TELEP
DAYTON, OHIO.

A NAGYVILÁGBÓL.

ALFONZ ELLEN.

Budapesten anarkhistákat fogdosnak.

Említettük, hogy Alfonz spanyol király tegnap, október elsején, Budapestre érkezett.

Még mielőtt a spanyol király magyar földre tette volna a lábát, máris rémhíreket költöttek arról a merényletről, melyet Budapestben akarnak ellene elkövetni. Sőt egy szerdán beérkezeti kábelsürgöny szerint két valóságos anarkhistát el is fogtak. **Robinson**-nak és **Bascoe**-nak hívják a jövendőbeli királygyilkosokat. Állítólag kompromittáló iratokat találtak náluk. Persze hűvösre tették őket.

NEM TETSZENEK A TERVEK. Bécsből az a hír jutott Oroszországba, hogy Ausztria-Magyarország Boszniát és Hercegovinát, e két megszállott tartományt, melyek török fennhatóság alatt állanak, be akarja kebelezni. A szent-pétervári sajtó ez ellen természetesen felszólalt s az orosz kormány is a leghatározottabban ellene van. Az oroszok ugyanis minden áron a status quo-hoz kötik magukat és semmiféle változásba nem akarnak belelemni. Pedig változások előtt áll a Balkán. Bulgária függetlenítése, mibe Ausztria fentemlítt okoknál fogva örömmel megy bele, küszöbön van. S mert Ausztria-Magyarországnak tervei Bosznia és Hercegovina bekebelezését illetőleg komolyak s nem szálló hírek, a szent-pétervári osztrák-magyar nagykövetség felbe kellett szakítania nyaralását és sietve Szent-Pétervárra utaznia, hogy minden fordulat állomásán találja.

TILTAKOZÁSOK. Ausztria-Magyarország és Németország szófiai követi tiltakozásukat jelentették be a bolgár kormánytól a keleti vasutnak mai napig is tartó megszállása miatt. Mult nyáron ugyanis az említett vasutnak kelet-ruméliai szárnyát sztrájk cizme alatt megszállították és azóta is katonákkal kezeltetik a bolgárok. A két hatalom tiltakozását, melyhez utóbb Anglia is csatlakozott, a bolgár kormány azzal vette tudomásul, hogy a közvélemény a bolgárok pártján van s hogy a vasutnak török kézre való visszoszolgáltatása csak bajokat idézne elő. Egyebekben azonban a vasutttársaságnak teljes anyagi kárpótlást hajlandó nyújtani.

A KHINAIK NYAKÁN. A Buddha vallás feje, a Dalai Lára, 80 emberből álló kíséretével Ting Chowba érkezett, ahol a kínai császár emberei a sárga templomba vezették s amely ezután fohadiszállása lesz. A Dalai Lára már évek óta Khinában, a kínai kormány pénzén él, bár a mennyei birodalom lakói szívesen látnák már őt a határon túl, mert sokba kerül. Ő azonban nem szándékozik menni, mert amióta Lhasát elhagyta, ahová az angolok tették

be a lábukat, másúvé már menni sem tudna.

ELŐKELŐ SIKKASZTÓ. Lapunk több előző számában már megemlítettük volt, hogy Alberti dán igazságügy-miniszterrel, aki sok milliót csalt, loptott és sikkasztott, lerántották a leplet. Hanem, — csodálatos kis társadalom lehet ott Dániában, ahol most közmondás nélkül is büzlük valami — Albertinek ez nem ártott. Éppen olyan befolyásos és hatalmas ur még ma is, mint volt valaha régen.

HULLÁMSIRBAN. Smyrna előtt a Stambul nevű török gőzös sziklazatonra futott és elsüllyedt. A szerencsétlenségnek az összes hajón voltak áldozatul estek, összesen 140 ember.

BÉKÍTÉS. Az osztrák kormány Prade, Prazak és Fiedler minisztereket Prágába küldte, hogy amennyire lehet, a cseh-német konfliktust valahogyan elintézzék.

MERRY DEL VAL. A pápai államtitkár, Merry del Val bíboros, vissza fog lépni állítólag s helyét Rampolla bíborosok forja elfoglalni, aki egy időben már volt pápai államtitkár.

SOK EZER HALOTT. Bombayból Kelet-Indiából kábelezik, hogy Hyderabad és Denan kerületek egészen víz alatt állanak. A Musi folyó a felhősakadások következtében 60 láb magasra emelkedett. Az ár minden hidat elszakított, falvakat döntött romba s a folyó mindkét partján mértföldekre víz alatt áll minden. Hyderabad városban az ár alomáta a kórház falait, minnek következtében az épület bedől és sok száz beteget maga alá temetett. A romokat persze azonnal előtörték az ár, úgy hogy senkit sem lehetett megmenteni. Az árvíz összes áldozatainak száma sok ezerre rug.

INDIANA

államot utazza be most **HÓDINKA TIVADAR** dr. ur a **Bevándorló** számára. South Bend-i és Indiana állambeli honfitársaink szives jóindulatába ajánjuk őt.

UJDONSÁGI UJDONSÁGI
RÓTH JÓZSEF
„SZENT ISTVÁN”-HOZ CIMZETT
EGYEDULI MAGYAR GYÓGYSZERTÁRA
125-2 UTCZA, PASSAIC N. J.
Csakis itt kaphatók mindenféle hazai gyógyszerek, u. m. **Mária Zelli** és **Egri Gyomorcsépek**, **Erzsébet**, **Lilium**, **Margit** és **Diana** krémek, ugyszintén vizek és szappanok. **Purgo** és **Erzsébet** hashajtó-pilulák, **Erzsébet-golyók**, **Sósorszeszek**, **Bajuszkezdő** és **pedr**, **valódi Brillantin** és **Kalodont** fogtisztítók, **Hunyadi János** keserűvíz. Kaphatók továbbá **valódi Róth-féle csusz** és **rheumua-kenőcsök** és hajnövesztő. Mindenféle hazai gyógyteák és gyógyszerek egyedül raktára. Vidéki megrendeléseket **SAJÁT KÖLTSÉGEMEN** szállítok.

SZÜRET
JUHÁSZ S. JÓZSEF MAGYAR BORKERESKEDŐNÉL.
AKI JÓ BORT OLCSON ÉS JUTÁNYOSAN AKAR BESZEREZNI, AZ FORDULJON TELJES BIZALOMMAL
JUHÁSZ S. JÓZSEF
BORKERESKEDŐHÖZ
8716 WOODLAND AVENUE, CLEVELAND, O.

SOK ARANY- ÉS EZÜSTÉREMMELEL KITÜNTETVE.
KÜLÖNLEGESSÉGEK: 48-as Likör hazafias ital, Gyógycognac, Barackcognac, Barackcsesz, Barackceréme, Port-Artur Keserű Gyomorerosító Likör, Alföldi Tearum, Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesz.
A „RADIAL ELIXIR”-T
kizárólag
az „ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” KECSKEMÉTEN gyártja. Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkító kecskeméti „RADIAL ELIXIR” gyomorerosító likörhöz, mely csakis a legjobb gyógyfűvek párlatából, meleg uton készül.
Mintán a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani; ezt teszi a „RADIAL ELIXIR” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárral iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomoromást nem fog érezni.
A „RADIAL ELIXIR” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserű egyike, mert nemcsak gyógyhatása, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorhajtó gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű fűvekből más gyár nem állt elő.
A „RADIAL ELIXIR” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára **ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** KECSKEMÉTEN „RADIAL ELIXIR” van beégetve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR”, gyógyfűvek és növények gőzlepirása után készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható.
Kérem szives próbarendelését és vagyok
Hazafias tisztelettel
VIDDER EMIL,
44 AVENUE C, NEW YORK.

Hazai Dolgok.

A fekete rém.

BUDAPEST. Pár hónappal ezelőtt ütötte fel nálunk fejét a legveszedelmesebb keleti betegségek egyike, az éhinfuzus, egész sereg áldozatot kaszált le és most megint fenyeget a rettenetes nyavalya. A főváros különböző kórházaiban öt tífuszos beteget vettek fel a minap, akiket a Szent Gellért-kórházban helyeztek el. Egyiken sem konstataáltak a kütéges hagymázt, de mint gyanus betegeket, csakony mintha járvány volna, elkülönítették és hozzátartozóikat is szigorúan megfigyelik, sőt elvégzik a lakások fertőtlenítését is.

Dr. Szabó tiszti főorvos, aki a szabadságon levő Magyarevits Mladent helyettesíti, a következőképpen nyilatkozott a gyanus megbetegedésekről:

— Mint a kütéges hagymáznál, a hasi hagymáznál is szoktak a betegek testén apró piros foltocskák jelentkezni. Ez az egy jelenség indította a hatóságot arra, hogy megtegye a legselesebb körü óvintézkedéseket. A gyanus betegek közül egy sincs éhinfuzusos. Ezt különben csak a boncolás tudná megállapítani, amire azonban aligha fog sor kerülni, mert az öt beteg valószínűleg mind fel fog gyógyulni. Addig is a hozzátartozókat megfigyelés alatt tartjuk, a lakásokat desinficiáljuk és a gyerekeket eltávolítjuk az iskolalátogatástól. Szóval ugyanúgy járunk el, mintha járvány volna.

Az öt tífuszos beteget a Rókus-, Szent László és Szent János-kórházból kiszállították a Szent Gellért-kórházba s teljesen elkülönítették őket.

Megszökött igazgató.

BUDAPEST. A fővárosból igen különös körülmények között eltűnt egy fiatal gyárigazgató: Linner Károly. Eltűnésének nem annyira a külsőségei, mint inkább indító okai érdekesek és sajátos természetűknél fogva a királyi ügyészséget is foglalkoztatják. Linner Károly egyelőre csak ismeretlen helyre távozott egyén, akinek eltűnését hozzátartozói nem jelentették be a rendőrségnek, úgy lehet azonban, hogy tartózkodási helye után már a közeli órákban nagy apparátussal fog kutatni a fővárosi rendőrség.

A megszökött igazgató nyolcz hónappal ezelőtt átvette az „Első magyar hanglemeggyár” vezetését, de a hivatalát nem vette komolyan és minden idejét kedvteléseinek szentelte. Életvidor fiatalember volt, mintegy harminczöt-negyvenéves, nő; aki nyolcz évvel ezelőtt nősült s a felesége tekintélyes összeget hozott a házhoz hozományként. A házaspár eleinte igen boldog házasságot élt, hét évvel ezelőtt kislányuk született, utóbb azonban a férj megkezdte ismét azt az életmódot, amelyet legénykorában folytatott s amelyvel házasságakor felhagyott. Az igazgató sorra járta a főváros éjjeli mulatóhelyeit, ismeretségeket kötött könnyűvérvű hölgyekkel s ez az életmód megmérgezte házasságát. A felesége kétségbeesve könyörgött a lelketlen embernek, hogy térjen vissza családi tűzhelyéhez, de Linner Károly továbbra is szötte ismeretségeit s utóbb a színházok egynek mely szépségével látták. Lukullusi lakomáikat rendezett, kocsiháza, pezsgőzött, mulatott. Feleségét a sok bánat megtörte. Hatalmas termetű, szép barna asszony volt, utóbb a sok bankkódástól folyton betegeskedett, alakja valósággal megrokkant és a szerencsétlen fiatal asszony árnyéka lett magának. Férje mindezzel nem sokat törődött, valóban azonban nem akart, mert a hozományt nem tudta volna visszaadni. Anyagi helyzete különben nem volt a legfényesebb, kedvtelése sok pénzbe kerültek s az igazgatót fizetés csakhamar elégtelennek bizonyult. Ekkor a lejtőre tért ember még jobban megelégedett magáról s a vállalat pénztárába nyult. A gyár több ezer korona kárt szenvedett, de feljelentést nem tett, mert Linner megígérte az elszakított összeg megtérítését. Családi élete e közben végleg elmérgesedett. Az asszony a sok szenvedést nem bírta elviselni. Előlelete is sokban hozzájárult ahhoz a végzetes tettehez, amelyet ez év július 31-én Major-utca 4. számú lakásán elkövetett. Ekkor a déli órákban maróval megmérgezte magát és súlyos belső sérülésekkel került a Szt. István-kórházba, ahová a házbeliek bérkocsin szállították. A mentőket a férj nem engedte kihívni életunt feleségéhez, mert attól tartott, hogy az eset által nyilvánosságra kerül. A rendőrség is a kórház részéről értesült az öngyilkos kísérletről és még a beszáll-

tás napján, július 31-én délután kihaltgatta a haldokló asszonyt. Az elmondott öngyilkosságának okát és felelőttét boldogtalan családi életét is. Harmadnapra, augusztus 2-án déli egy órakor a szerencsétlen asszony kiszünetedett. Férje igen rövid idő alatt meggyászta. Beleszeretett elhunyt feleségének tizenhétéves hűgába s néhány nappal ezelőtt eltűnt vele a fővárosból, miután kislányát elhelyezte egyik fővárosi árvaházban. Elutazása előtt a gyárból kilépett, mivel helyzete tarthatatlan volt és társa nem tűrte meg.

Asszony-fogtechnikus.

BUDAPEST. Budapestnek, ahol az új ötletek, életpályák a kor követelése szerint, valósággal a praktikus amerikai szellemben születnek márcól-holnapra, mártól kezdve egygyel több a nevezetessége. Egy fogműterem nyílt meg a Kossuth Lajos-utca 15-ik száma alatt, amely azzal az érdekes ujítással kezd meg működését, hogy asszony a vezetője. Egy budapesti neves ügyvédnek, dr. Kovács Józsefnek a felesége, akinek meg volt az a tiszteltreméltó energiája, hogy nekilátott a tanuláshoz, elvégezte a szakkurzust s a fogászat minden gyakorlati titkát elsajátította, várja a szenvedőket, hogy gyógyítsa őket és mindenféle fogbajukot segítsen. Igazán merész kezűs nálunk, ahol állszamérem is riasztja vissza a nőket sok munkától és mesterségtől s a nőemancipációnak olyan szép példája, amely csak becsülést és sikereket teremthet. Amilyen modern dr. Kovácsné pályaválasztásának a gondolata, olyan ujszerű és teljes egész műtermének a berendezése is. Így felkészülve fogadja most már a szenvedőket, hogy gyöngéd gondossággal és kitünő képzettséggel teljesítse kedvvel vállaltott hivatását.

A billiárd-közakok.

BUDAPEST. Egy kis szórakozásra rándult fel Szabó Gyula debreczeni vasúti tisztviselő a fővárosba, de ezt a kirándulását nagyon drágán fizette meg. Az „Árpád”-kávéházban Klenner Károly, Kaiser Jenő és Reiner Hugó ügynökök billiárd-játékra invitálták s csakhamar százkoronás tételekbe játszottak. Két éjszaka tartott ez a mérkőzés, amelynek az lett az eredménye, hogy Szabó ezerhátszázharmincz koronát vesztett. Miután az a gyanuja támadt, hogy hamis játékosok fosztották ki, feljelentette játszópartnereit, akiket a vádtanács család bűntelét vád alá is helyezte. Most tárgyalta ezt a pört Mikovich bíró tanácsa, amely előtt dr. Kisfalvi A. Rezső és dr. Nagel Ferenc védték a vádlottakat.

— Én csak pulloltam és nem esaltam, — védekezett Klenner. — Hát Szemere nem pullol? — Annak szabad! — Én meg tudok játszani, — mondta Kaiser. — Ha Szabó ur is tudott volna, úgy nem vesztette volna el a pénzt.

A bíróság a csalást nem látta megállapíthatónak s a vádlottakat felmentette. Nagy idők tanuja. ARAD. Plesch Herman, ki az 1848—49-iki szabadságharcban Aradon a híres utcai harcban résztvett, 74 éves korában itt meghalt. Az aradi Asztalos Sándor-társaság, mely az elhunytban alapítóját gyászolja, szobrot szándékozik emelni.

Gyújtogató patkányok.

BESZTERCZE. Az itteni Kalus és Klein cég összes áruraktára a tűz martaléka lett. Később megállapították, hogy a tüzet patkányok által összerágott csomag gyufa burkolata okozta. A kár több ezer korona. E kártékony szapor faj ellen eddig kellően védekezni lehetetlen volt. Az alkalmazott csapdák és más egyéb fogók megbízhatatlannak, a méreg alkalmazása pedig veszélyes jár és ezzel is csak bizonyos százaléka pusztul el. Ujabbban azonban sikerült egy dán világhírű orvostanárnak oly szerumot felfedezni, mely a patkányokat és egerket ellenállhatatlannul vonzza és még a legbősegebb csapás esetén is a legnagyobb biztonsággal kiirtja.

Nyomozzák az asszonyt.

ESZÉK. A törvényszék nyomozólevelet adott ki Schwarz Juliska, Schwarz Ferencz Amerikába szökött butorkereskedő felesége ellen. Azt hiszik, hogy Schwarzné férje után Amerikába szökött.

Temetetlen halott.

FELSŐ-DERNA. Bihar megye. A községben napok óta nagy felekezeti harc folyik egy elhunyt asszony holtteste körül. Az eset részletei a következők: Korbuly Ilona gazdálkodó minap hunyt el Felső-Dernán. A temetést Bezsán Aurél gör. keleti lelkész akarta végezni, mert szerinte az asz-

zony az ő egyházához tartozott. Korbuly Ilona áttért ugyan a baptista felekezethez, ezt azonban hivatalosan nem jelentette be a lelkésznek s így a pap felfogása szerint neki kell a halottat eltemetnie. Harmadnap délelőtt meg is jelent a pap ornátusban a gyászos házból. A koporsó előtt azonban egész csapat baptistát talált, akik tiltakoztak az ellen, hogy Bezsán Aurél beleavatkozzék a halott eltakarításába, mert a megboldogult a baptista hitet vallotta. Erre a lelkész nyomban telefonált a margittai főszolgabíróknak és a temetés zavartalan elvégzésére csendőrfedezetet kért. A főszolgabíró ki is rendelt Felső-Dernára két csendőrt, ezeknek azonban azt az utasítást adta, hogy ha a család baptista szertartást követel, akkor ennek az elvégzésére nyújtsanak támogatást. Másnap értek a csendőrök a faluba. Csakhamar ekkor már talpon voltak mind a két vallás hívei. Háromszáznál több görög-keleti ember gyülekezett a halottház előtt s hangos szóval követelték, hogy Bezsán Aurél temesse az elköltözöttet. A csendőrök igyekeztek szép szóval megmagyarázni a népnek, hogy a törvény jogot ad a családnak a baptista temetésre, de ennek fogantatja nem volt. A helyzet veszedelmessé lett. A pap újra telefonált a margittai főszolgabíróknak s bejelentette, hogy ha öt megakadályozzák a temetésben, küldöttséget visz az intézkedés megtorlásáért az alispán, sőt a miniszter elé. A csendőrök pedig lovas küldönczel kérték maguk mellé Margittáról két csendőrt. Az újabb csendőri fedezet másnap estére jött a faluba. A lakosság izgatottsága ekkor már tetőpontra hágott. A csendőrök két elkeseredett táborral állanak szemközt. A halott pedig még mindig eltemetetlenül fekszik.

Angyalcsináló.

KISKUNFÉLEGYHÁZA. A városka egyáltalában nem marad el Budapesttől. Legalább abban nem marad semmiképpen mögötte, ami ezt a nagy várost bűnökkel teli világvárossá teszi. Amint kiderült, Kiskunfélegyházán, ebben a kecsény kis városkában, ahol minden ember ismeri a másikat, minden ember tudja a másiknak a véselt dolgait és az egész városban mindössze két, vagy három orvos van, pont ugyanazon bűnesetek fordulnak elő, mint a milliós lakosságú fővárosban. És ime, most kiderül, hogy a két vagy három orvos között is vannak bűnösök és vannak olyanok, akik bűneikkel inkább Budapestre volnának valók, mint Félegyházára.

A Lehel-utca városi szülész nő bejelentette a rendőrségnek, hogy egy Bigura Vera nevű családleány éjszaka kimondhatatlan kínok között szállást kért nála, alighogy bebozította magához, rosszul lett és kevés idő múltán egy négy-öt hónapos magzatot szült. A leány megvallotta, hogy Czobos Károly és Kranovitz Dezső angyalcsináló doktorok 100—100 korona díj lefizetése ellenében törvény által tiltott, bűnös operációt végeztek rajta, aminek következtében történt a katasztrófa. A szerencsétlen leány életbenmaradásához kevés a remény, most a városi kórházban ápolják. A bűnös doktorok ellen megindították a vizsgálatot. Tarjáni rendőrbiztos a következő felvilágosítást adta:

— Tabi József dr. városi orvos tette meg a feljelentést a rendőrségnek dr. Kranovitz Dezső orvos ellen. A vizsgálatot a rendőrség Paár alkapitány vezette. Most már átkerült az ügy a rendőrségről az ügyészségre; a vizsgálóbíró folytatja a kihallgatásokat, de mindeddig nem tartóztatott le senkit sem. A leány állapota életveszélyes.

Megtámadott katona.

LIPPA. Az itteni tüzer-lövőgyakorlatok alkalmából az itt tartózkodó tüzerrek a lakosság előfogatait szokták használni. Minap délután Hecht nevű tüzerkaplár Dulea Gyorgye román paraszttól egy ily előfogatot kért, amiből veszedelmes, majd verekedés támadt. Dulea egy vasillat kapott fel és azzal a kaplár kíséretében levő Horvát tüzért több helyen súlyosan megsebesítette. A katonát haldoklóvá szállították a kórházba, Duleát pedig a csendőrségre vitték.

Megdobálták Justh Gyulát.

MAKÓ. Feltűntetelt támadás történt a Mezőhegyes felől Szeged felé haladó személyvonat ellen, amelyen Justh Gyula, a képviselőház elnöke is utazott. Több suhanc követte el a merénylőket, akik kövekkel felfegyverkezve lesték a vonatot és megdobálták a kocsikat. Egy ökölnyi kő éppen Justh Gyula felé repült s mellette esett le. A Ház elnökét természetesen kellemetlenül lepte

meg a veszedelmes támadás, de a meglepetésen kívül semmi baja sem történt.

A pálinka ellen.

MAKÓ. A város képviselőtestülete a korcsmákról szóló szabályrendeletét oda módosította, hogy a korcsmárosok szombat este 5 órától hétfő reggelig pálinkát nem mérhetnek. A szabályrendeletet megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztik, valamint megküldik a többi szab. kir. és rendezett tanácsú városoknak hasonszerű határozat hozatalára végett.

Pusztító tűz.

NAGYKANIZSA. Buzisán József háza kigyuladt és a melléképületekkel együtt leégett. A tüzet sikerült lokalizálni. A kár 25,000 korona.

Nyugdíjazás elől a halálba.

NAGYVÁRAD. A katonai kórházban öngyilkosságot követett el Kristl József 62 éves építészörmeister. Kristl néhány hónappal ezelőtt felettes hatósága felszólította nyugdíjaztatására iránti kérvényének beadására. A felszólítás tisztán hivatalos, katonai szabályzatban előirt formula volt, amennyiben a katonai hivatalnokok negyven évvel tovább nem szolgálhatnak. Kristl nyugdíjaztatás iránti felszólítás nagyon leverőleg hatott. A negyvenéves katona majdnem sírásra fakadt és napokig buskomoran járt a hivatalába. Otthon a feleségének is elpanaszolta a dolgot és minden ismerősének szomorúan újságolta, hogy le kell tennie a kardot, amelyet úgy szeret és a hivatalnoki sapkát, meg a csillagokat, amelyekért olyan keserves munkával és töretlen becsülettel fáradozott. Minap reggel, amikor az örmeister a katonai kórházban levő örmesterálmába ment, az asztalon ott találta a hivatalos iratot, amely szerint egy hónap alatt meg kell válnia katonáéktól. Kristl ez az irat végtelenül leverte. Szomorúan látott dolgait után s délen a Bémer-téren levő

lakására, feleségéhez ment. Otthon megbédelt s feleségének a nyugdíj esetről szót se említve, délután félkettőkor visszament a Sal Ferencz-utczában levő irodájába. Ott magára zárta az ajtót az ablakokat lefüggönyözte és az ablakfára felakasztotta magát. Két óra tájban megérkezett a kórházba az örmeister inasa, hogy szokása szerint a parancsokat átvegye. Amikor a szoba hiába igyekezett az ajtón bejutni, feltűnt neki, hogy az ablakok le vannak függönyözve és rosszat sejtett. Egy arajáró betegálmánybeli huszárhadnagynak figyelmét rögtön felhívta a gyanus körülményre, mire a hátsó mellékajtóhoz mentek, amelynek a kulcsát a kapus altiszt őrzi. Amint a szobába léptek, szomorú látvány tárult eléjük. A hatvankét esztendő ember egyenruhában, kardjával az oldalán az ablak vasán csüngött. Nyakán újjnyi mélységre hatolt az ablakkeresztfonál. Amire a hadnagy és a szolga levágták a zsinórt a nyakáról, Kristl József, az öreg katona már halott volt. A holttestet nyomban átszállították a katonai kórház hullaházába. Értesítették az öngyilkos örmeister feleségét, Bécsben élő férjes leányát, aki az Osztrák-Magyar Bank egyik hivatalnokának neje, és fiát.

Czigánybecsület.

SOPRON. A minap az egyik itteni korcsmában két fiatal cigányleány összeveszett. Szóváltásukból kivették a korcsmában tartózkodók, hogy valami lopott pénz elosztásán vesztek össze a leányok. Figyelmessé tették a rendőrt, aki bekísérte őket a kapitányságra. Ott kitudt, hogy a leányok már több hónap óta kóborolnak Pest vármegyében, Győr- és Sopronmegyékben és hogy Szakonyban koldulás közben egy helyen 70 koronát loptak. A pénz rég elköltötték és most vesztek össze az egyenlőtlen osztozkodás miatt. Az egyiket Németh

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK a 66-ik utca sarkán. 1431 FIRST AVENUE, a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉRE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGANYZENE.

FIGYELEM! FIGYELEM!
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.
A mi dohánynkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tízcentes csomaghoz adunk egy tikeket. MI készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi ticketjelket gyűjti, nem pedig CSAK azoknak, akik a LEGTÖBBET GYŰJTIK, és pedig:
ÖT DOLLÁR KÉSZPÉNZT 250 TICKETÉRT.
TIZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 500 TICKETÉRT.
TIZENÖT Doll. KÉSZPÉNZT 750 TICKETÉRT.
HUSZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 1000 TICKETÉRT.
A mi dohánynk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból Importált friss mag után mi magunk tereljük.

ALEXIS PERÉNYI
TOBACCO COMPANY
P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,
PITTSBURG, PA.
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

enni sem
Lapunk
megemlítet-
gazságy-
csalt, lo-
tás a lep-
társada-
most köz-
ami — Al-
pen olyan
ég ma is,
rna előtt
sziklázá-
A szeren-
voltak ál-
mber.
kormány
nisztereket
nyire lehet,
hogyan el-
apai állam-
ros, vissza
Rampolla
ki egy idő-
kár.
Bombayból
hogy Hyde-
gészen viz-
yó a felhő-
60 láb ma-
minden hidat
romba s a
értföldre
abad város-
falait, mi-
bedől és
emetett. A
tötte az ár,
tt megmen-
tainak szá-
DINKA TI-
ló számára.
ambeli hon-
ba ajánjuk
JDONSÁGI
SEF
ZIMZETT
SZERTÁRA
C N. J.
néfőle hazai
elli és Egrl
om, Margit
n vizek és
t hashajtó-
borzeszek,
brillantín és
al János ke-
lódli Róth-
sok és haj-
gyófték és
ra. Vidéki
TSÉGEMEN
RDULJON
AND, O.
gnac, Ba-
Teaurum.
N gyártja.
szakalkotó
b győsz-
gezik, igen
éges győ-
RADIAL
szik, hogy
og érezni.
b keserűk
gyorsító és
kból más
akls akkor
ARSASAG
valamint
nyek gőz-
ORK.

SZOMORU NAPOK.
REGÉNY.
Irta: Jókai Mór.

[Huszdik folytatás.]

— A köznép között valami vakhir kezdett elterjedni, miszerint a magyar urak jobbágyaikat tömegestül meg akarják mérgezni.

Mária bámulva nézett a mesterre.
— De hát akad ember, aki azt elhiszi?

— Jövő-menő emberek vallomásai költék a hirt, egy részeg gyógyszerész-ség gondatlan beszéde megerősíté, elfogott levelek, miket főurak irtak egymásnak, tanubizonyosságul szolgáltak.

— S főurak irták volna egymásnak, hogy jobbágyaikat megmérgezzék?

— Nem; de aki a leveleket felolvasta a nép előtt, annak módjában állt olyan dolgokat mondani el, amik nem voltak oda írva.

Mária azon a ponton állt, hogy az undor és iszonyat miatt elárulja magát.

— Tehát hamis leveleket olvastatok fel az írástudatlan nép előtt. Ez nagyon ezerszerűen volt kigondolva. A falusi népség könnyűhívó; de hát a városokban?

— Ott még jobban félnek, s még több az ijesztő hír, csak egy kiáltás és Jeriko falai ott is leomlanak, ahol senki sem féltette azokat.

Mária lelkeben egy eszme villant hirtelen keresztül.

— Vannak-e tudósítva e mozgalomról többi testvéreink, kik a Dráva mellett és Czernagora hegyei közt laknak?

A mester zavarodottan felelé, hogy nem.

Mária színelet csüggedtséggel viszonozta:

— Ugy félszeg minden intézkedés, míg egy helyen ébren vagytok, más helyen alusznak, egyes helyen kitör a láng, a másikon eloltják. Egyszerre kellett volna mindenütt fellobbanni annak. Boesátottál-e ki kiáltványokat?

Bodza megszegegyenülten felelé, hogy „nem”.

— Ugy nem tudod, mit cselekszel, Numa Pompilius! — riad föl Mária. Ez lett volna az első, a legmulasztatlanabb teendő. Kiáltványokat küldeni szerte-szét, utasítani a vezetőket, összpontosítani a mozgalom erejét; rendszert hozni az egészbe. Ah, íj ebben mind unjonczok vagytok, Numa. Miért is kezdték lengyelek nélkül hozzá; ezt a munkát csak a lengyel érti. Van-e iróeszköz itt a közelben?

Bodza meglepetve engedelmeskedik, s valami sűrűtintát és papírt keresett elő; egészen meg volt hunyázkodva, magánál okosabb embert érezve maga mellett.

— Most ülj le és írj.

Bodza gépiesen engedelmeskedik. Mária diktálta, hogy mit írjon, míg saját maga ugyanazt egy másik papírra írta egyszerre.

„Testvéreik!”

„A régen várt óra ütött. A zászlót kitűztük. A főurak mérlegel akarnak bennünket elpusztítani, mi tüzzel és vassal pusztítjuk őket. A bátrak megélnék, a gyávák meghalnak. Aki látja gyermekeit, testvéreit, szülőit kínlóva fetrengeni a porban, ragadjon fegyvert a gyilkosok ellen. A katonaságtól nem kell félni, mert az is nekünk fogja pártunkat. Ne szabaduljon meg senki, aki nyírott haját visel. Minden faluból két követ induljon azonnal Hétfaluba, mely középpont leand, további rendelkezések megértése végett. Bátorság és egyetértés! Kelt főhadiszállásunkon. Hétfalu alatt.”

— Ird alá nevedet: Numa Pompilius, felső-pannoniai praetor.

Bodza Tamás vonagló mosolylyal fogadta el a megtisztelő czímet s aláírta azt a veszedelmes okiratnak.

Azután Mária vevé kezébe a tollat, s aláírta nevét:

— Fabius Cunctator, volhyniai quaestor.

Azután mind a két okiratot megpecsételték az ismeretes hárombetűs gyűrűvel s Mária nemesi czímerével.

— És most küld el az egyik kiáltványt gyors lovag által Nyitra vidékére, míg én a másikat véve magamhoz, sietek vele Slavoniába. — Te itt az alatt szervezél az állandó hadsereget. Élelemről és ruházatról gondoskodtál-e előre?

Bodza Tamás pironkodva vallá meg, hogy bizony arra nem is gondolt.

— No, hát írja sietve egy nyílt parancsot a kassai és roznányi szabó- és eszmadia-czéhiek előjáróinak, melyben hagy meg nekik, hogy négy-négyezer pár sarut és ugyanannyi dolmányt és szűrt tiz nap alatt haladéktalanul kiállítsanak s szekereken Hétfalura küldjenek, ellenkező esetben kegyetlen serezz fog rájuk rovatni.

Bodza Tamás híven megírta azt is. Gondolá magában: ezeknek a lengyeleknek mégis nagy praxisuk van az ilyen ügyekben.

— És most az egyik iratot küld el gyors futár által Rozsnányra, a másikat én kézbesítenem. Ne mulaszd el ugyanezen kiáltványokat számtalan példányban leírni s az ország minden részeibe egyszerre szétküldözni.

Bodza ígérte, hogy holnap reggel tanítványával sok példányban le fogja azt másoltatni.

— Most pedig, derék Numa, ne felejtse el, hogy kiáltványunk jelszava: bátorság és egyetértés. Bátorságban nincs fogyatkozásunk, de az egyetértés tekintetéből tudd meg, hogy miért hívunk engemet Fabius Cunctatornak? Az én elvem az okszerű késedelmezés. II. Romulus tervét is a korán kezdett jeladás semmisítette meg; ha egy fél napot, csak hat órát várakoznak, a terv gyönyörűen sikerül. A sietség buktaott meg bennünket. Nehogy ezuttal ismét hasonló veszedelmünk támadjon, én tanácslom neked, hogy a kirohanással holnap délig várakozzatok. Kassáról holnap délben vonul az összes katonaság Eperjesnek, s két napig nem jó helyette más. Ebből értheted, hogy miért óhajtom a halasztást holnap reggelig.

A mester elsápadva felelé:
— Már késő.
— Hogyan késő? — kiálta Mária fel-pattanva.

— A parancsok már ki vannak osztva.

— Vissza kell azokat vonni.

— Már nem lehet! Már nem lehet!

— szölte kezeit tördelve a mester, s aggodalmasan tekintgetett ki az ablakon, melyen át valami távoli veres fény kezdett a szobába világítani. Már felgyújtották a hóhér házáat.

— Micsoda? — kiáltá magánkiül Mária.

— Ez volt a kezdemény. Most már nem lehet halogatni többé.

— Esztelenek! Bolondok! — sikoltá a delnő s futni akart ki a szobából. Az ajtónál észretért. Visszafordult s kezét Bodza karjára téve, titkolózva sugá fülébe:

— Ugy csak egy mód van egyszerre diadalt nyerhetnünk.

— Mj az?

— A székvárost is fel kell lázítani; ha sikerül: elfogni a táborkot; ha rosszul sikerül: legalább dolgot adni a katonaságnak.

Bodza Tamás fogvaczogva helyeslé e tervet; csak azt szerette volna tudni, vajjon kinek lesz elég bátorsága e feladathoz hozzányulni?

— Mária a legnagyobb erőszakot követé el lelkén, midőn az ablakon át az éjszakai tájba kitekintve, hidegvérrel vizsgálá a távoli égést, mely a szobába világított.

Egy pillanat alatt keresztülfutott gondolataiban mindaz, ami ott történetett; és ami még másutt történni fog. Maga előtt látta az éjféli borzalmakat mind és mutatnia kellett, hogy őt mind e jelenetek egészen más oldalról érdeklik.

— Numa Pompilius, a mondott tervvel sietni kell. Valami paripa van-e itt közelben? Az enyim elmaradt az uton, nem használhatom többé.

— Lesz, Fabius. A postahivatal lovait lefoglaltatni volt első gondom, hogy hírnököket ne küldhessenek széjjele. Láthatod, hogy előrevigyázó vagyok. Válaszd ki magadnak a legjobb lovat és siess, ahova kívánod. Ezt a provinciát rád bízom.

Bodza nagyilekü volt. A veszélyesebb tartományt a meghódítás dicsőségével együtt bizta másra.

— Sietek, — szölte Mária, felnyitva gyorsan az ajtót; ott azonban ujra megállt egy percze. — Te, Numa, egyedül boesátsz-e engem?

— Miért ne?

— Hibát követsz el. A népvézernek gyanakodónak kell lenni; hátha én csak kém, hátha áruló volnék! Megbizásaidat soha se ruházd egy emberre, mindig ketten járjanak követeid, hogy egyik a másira ellenőrködjék. Ez általános szabály; esodálom, hogy eddig meg nem tanultad.

Bodza Tamás elismerte hibáját; Fabiusnak csakugyan több gyakorlata

van ilyen vállalatoknál. Valakivel kísértetni kell őt.

Máriának pedig csak azért kellett e kísérő, nehogy visszatérteben ismét feltartóztassák a csárda mellett tanyázó csoportok.

— Hozzatok elő két paripát! — szölte Bodza a folyosón örködő parasztoznak; azzal mind a ketten kiléptek a pórhad közé.

Egy-egy csoport férfi kaszáinak egyenesre ütésevel foglalkozott; mások ingerülten beszélő népszónokot fogtak körül, vagy öten iszonyu lármát csaptak négy garas miatt, amit utban talált batusz zsidótól foglaltak el, hogy osszszák azt fel ötfelé?

— Barátain! — szölte Mária középük lépve, meghítt, bizalmas szóval: van-e közöttetek bátor, vakmerő fizkő, aki tűzbe-vízbe menni kész, ha kell?

A rábámuló lázadók nem igen feleltek eleinte; hanem amint Bodza Tamás bizonyítá, hogy most egy hatalmas pártfőnöküket látják maguk előtt, akkor tizen, huszan furakodtak elő, bizonyozva, hogy ők mindnyájan veszett vakmerő emberek.

— Atyafiak, a dolog nem tréfa. Kinek van kedve velem berontani a székvárostba, felolvasni a kiáltványt, felbuzdítani a népet, fegyvert és löport szerezni magunknak, és a legfőbb urakat elfogni egy csoportban, mint egy csomó farkast a berek közepén?

E kérdésre kissé alábbhagyott a kérkedő lárna, de két-három jól felpálinkázott ifju arra is ütogette a mellét ököllel, hogy ők arra való emberek lesznek.

Mária kiválasztá közülök a borzas Hanádot. A fizkőnek éppen olyan pófája volt, szélesebb mint hosszu, felül borzas, alul torzon; hogy lehetetlen volt meg nem tetszenie.

— Te jössz velem. Ülj fel az egyik lóra.

Borzas Hanák nem hagyta magát kétszer kinaltatni; nagy ügyvel-bajjal felhasalt a lóra, s nem gyözött mosolyogni örömeben, hogy már most neki lova is van.

Mária könnyedén pattant fel a másik paripára. Jó száraz, de tartós, csontos állat volt az.

Holnap ilyenkor hallani fogtak felőlünk, — szölte, szavait Bodzához intézve. — Addig valami elhatározás lépésbe ne ereszkedjétek. Akiék elfogtok, őrizet alá kell tenni, és vigyázni, hogy kár ne essék bennük. Értésze-e? Meglehet, hogy az elfogottak maguk is keresni fogják a halált. Nekünk azonban szükségünk leand rájuk „vallomásaik” végett. Azért életükre vigyáznotok kell. Itélni fogunk mindenki fölött. Numa, mindenütt jelen légy. Bátorság és vigyázat!

Mária még egyszer kezét szorított Bodza Tamással, azzal sarkantyuba kapta a lovat s kivágtatott az ország-utra, utitársba lovat úgy kellett kivezetni az udvarból, mert erőnek erejével be akarta vinni lovagját az istállóba, ott azonban valahogy mégis utólérté Máriát, kísérve az elmaradott csapatok borzalmas örömrivalgásától.

Mária sietve vágatott az országuton, néha-néha félretekintve az égő ház felé, mely messze bevilágítá az elborult eget, haragos biborral szegve a felhőket, a fényes füstöt csavargatta a szél; olyan fény volt előtte, mintha egy egész falu égne; amint messzebb-messzebb távoztak, a láng kevésbé világítá már be az út melletti fák oldalait, az égen végig-hömpölygő felhőket; végre csak annyira látszott már meg, mint egy nagy vereslő csillag a földön, mint egy messzire világító pont. Utójára az is elenyészett; az idő hajnalodni kezdett, a szürkület ég elhamvasztá az éjjeli fényt s a visszatekintő előtt nem jelölé más a vész helyét, mint egy sötét-szürke füstoszlop a halványsárga látkörön.

A csárda mellett elhaladva, közel engedé jönni magához Hanádot Mária, ki-

sérője az eléje csoportosuló ittas pásztoroknak nagy kiabáló szóval elmondá, hogy mi járaban vannak.

— Megyünk a városba, felolvasni a proklamácziót, elfogjuk a katonákat, hozunk puskát, löport meg pénzt sokat! Ez a kurór!

A legrekedtebb éjenkiáltás üdvözlé a nagyilekü szándékot. Egy vigyorgó kaszás meg is szorítá Mária kezét kérges tenyerével, kinek borzas Hanák hevenyében nem talált tekintélyesebb czímet a „kurór”-nál.

Amint lassankint megvirradt az idő, a hős hajnali szél józanító lehellette szemközt fúttá a lovaglókat, a messzeségben már látszóttak előttük a székváros tornyai; itt kezdte észrevenni Mária, hogy kísérője erősen hátra maradoz tőle. Egy párszor visszakiálta rá.

— Bratyj. Ne maradj el.

— Fáradt a lovam. — lihegő Hanák s törülgeté bele izzadt üstökét.

— Vágd bele a sarkantyudat.

— Ha volna.

— Hát erédj előttem; majd én ütöm hátul az ostorral.

Ez jól ment egy ideig; hanem amint egyre közelebb jöttek a székváros tornyai, borzas Hanák elkezdett panaszkodni, hogy az ő nyerge le akar esni.

— Szállj le, szorítsd meg.

A fizkő leszállt, de annyi ideig szösmötölt vele, hogy utóbb Mária maga ugrott le, megszorította a ló terhelőjét, helyreigazította a nyerget.

— Ülj hamar fel.

[Folytatása következik.]

ELSŐ NEMZETI BANK
[FIRST NATIONAL BANK]
LEECHBURG, PA.

Összes tőke: \$450,000.00.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson.

ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik.

AZ ŐN BETÉTEJE ezen bankban teljesen biztos és bármikor előleges felmondás nélkül kivethető.

BETÉTEJEIT EGÝ DOLLÁRTÓL feljebb posta útján is küldhető és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét.

PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a leg-rövidebb idő alatt.

AZ ÖSSZEZS HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajó-jegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat.

Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg.

C Z I M:

FIRST NATIONAL BANK,
LEECHBURG, PA.
BESZÉLÜNK MAGYARUL.

THE 'STATE BANK'
AZ ÁLLAM BANKJA

378 Grand Street, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felelőleg, nyeresemény, több, mint \$1,000,000
Betétek több, mint \$16,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

RIZSÁK JÁNOS
passaii pénzküldő budapesti irodája IV., Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHALY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉNY közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultusilag hitelesítettnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan járunk el.

REAM BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járunk el.

AZ UTASOKAT SZEMLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz.

UTBAGAZTATÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKKÖZLETEK:
ALPHA, N. J. WHARTON, N. J.
FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankozásokat nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.
KNAUTH, NACHOD és KÖHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
NÉMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.
DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA és PÉNZKÜLDŐ TÁRSASÁG, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.
SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesített. Bankárok, hajójege- és vasuti, ügyvédi és közjegyzői iroda. Külsőnkönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az 6-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapítke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületben, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.
Pénzküldés az 6-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árnyalammal. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb áron mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultusilag hitelesítést beszerzik. Czim: Jos. Roth and Sons.
HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesne Magyar Amerikai Takarékpénztár és Hiteltársulat, Duquesne.
Alapítke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legrégibb bankházaival egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgató és részvényes magyarok. Fizet két százeleket csekkszámlára, 4 százeleket betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladás és közjegyzői iroda.
KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.
Megbízható pénzküldő és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.
KAIL G. ÁRPÁD, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.
Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéket elfogad. Pénzküldő és hajójegyiroda.
SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave.
Tőke 100,000 dollár. Fölsőleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvania legregibb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.
PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.
MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton.
Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jótállás mellett, olcsón és gyorsan.
PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O.
Államilag engedélyezett hajójege-, pénzküldő és közjegyzői iroda.

WISCONSIN ÁLLAM.
MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzküldés a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.
RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít.
JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.
Pénzküldő és hajójegyzülete. Házak, telkek vételére és eladására.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto.
THE YOUGH NATIONAL BANK
of CONNELLSVILLE, Pa.
Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százeleket fizet. A Connellsville és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztáros.

ELSŐ NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.
Alapított 1864-ben. Schuykill-County legöregebb nemzeti bankja.
Alapítke \$50,000.00
Tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00
Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekks alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.
Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

8. oldal

POLITIKAI HIRDETÉS.

STATE OF NEW YORK. OFFICE OF THE SECRETARY OF STATE. Albany, July 25, 1908.

Proposing an amendment to section two of article six of the constitution in relation to the compensation of justices of the supreme court.

AMENDMENT NUMBER ONE CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section two of article six of the constitution in relation to the compensation of justices of the supreme court.

ARTICLE VI.

The legislature shall divide the state into four judicial departments. The first department shall consist of the county of New York...

State of New York. In Senate, Feb. 23, 1907. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Mar. 12, 1907. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

State of New York. In Senate, Apr. 21, 1908. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Mar. 12, 1907. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

State of New York. In Senate, Apr. 21, 1908. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Mar. 12, 1907. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

AMENDMENT NUMBER FIVE CONCURRENT RESOLUTION OF THE SENATE AND ASSEMBLY

Proposing an amendment to section twelve of article six of the constitution in relation to the compensation of justices of the supreme court.

Section 1. Resolved (if the Senate concur), That section twelve of article six of the constitution be amended to read as follows:

12. No person shall hold the office of judge or justice of any court longer than until and including the last day of December next after he shall be seventy years of age.

State of New York. In Senate, Apr. 21, 1908. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Apr. 20, 1908. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

State of New York. In Senate, Apr. 21, 1908. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the Senators elected voting in favor thereof.

State of New York. In Assembly, Apr. 20, 1908. The foregoing resolution was duly passed, a majority of all the members elected to the Assembly voting in favor thereof.

Minden kis hirdetés Tíz szögig — 25 cent. — Minden további szög 2 cent. Kishirdetésekre előre fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden újszöke és a kiadóhivatal: 227 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS. A New Yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkéze.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHÁZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán.

BELASCOSZINHÁZ WEST 42-K UTCA. Minden este 8 óra 20 perczkor. Szombaton matiné.

HARRISON GREY FISKE bemutatja Molnár Ferenc által jogosítva AZ ÖRDÖG című vígjátékot

KONTA SANDOR és W. T. LARNED fordításában. GEORGE ARLISS adja a cziszerezpet.

MAGYAROK! Ha Magyarország bármelyik vidékén nagyon kedvező fizetési feltételek mellett jó és olcsó földhöz akartok jutni, bővebb felvilágosításért írjátok erre a címre:

JO KERESÉT. Biztosítottak a Bevándorló részéről irni és olvasni jól tudó utazó úgynököknek Ohio, Indiana, Illinois és Michigan államokban.

KERESEK. Művelt, fiatal nő, akivel szabad időmben szellemileg foglalkozhatnék. Levelek „Magány” jelleg alatt a „Bevándorló” kiadóhivatalába.

KERESÉSEM. férjemet, Hametler János szerelőt, aki ezélt Magyarországon, Budapest, József-utca 52. szám alatt lakott s akiről mintegy 7 esztendő óta nem hallottam.

Magyar fogorvos. Foghúzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés. DR. FRANK KERN

KAIL G. ÁRPÁD BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE — Alapított 1890-ben. — Kőjegyzői hivatal.

JÖJJÖN DOLNICS KÁROLY MAGYAR BANK-ÉS SZALONJABA, aki a legjobb, legfinomabb és legolcsóbb italokat akarja kicinyben és nagyban.

THE STAR BOOK BINDING CO., Aléfvárosi üzlet: 153 East 4 street NEW YORK.

HAZAI PERES ÜGYEKET, valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hitelesítéseket és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégző Makray Aladár, 227 E. 13 street, New York City.

INTELLIGENS magyar hölgy [34] elvállal jó angol családnál, vagy magányos urnál háztartásnői állást; a főzést is elvégző és takarításnál is segítkező. Ungar, 335 E. 65 st., 4 emelet, 15.

Joseph Major Myers pénzügyi tanácsadó. 225,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÁS. Főhivatal: PHILLIPSBURG, N. J.

KERESTETIK egy gépirónó, ki a magyar és a tót nyelven birja. Személyesen, vagy levelel-lel jelentkezzék Perényi Béla-nál, 335 E. 14 st., New York City.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindenemű nyomtatványok elkészítését.

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR. — Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján.

KUN'S FOREIGN EXCHANGE CO. Braddock, Pa. 1210 Braddock, Ave.

HUNFALVY HUGÓ Hites ügyvéd és jogtanácsos, — Kőjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben.

KOMOLY SZANDEKKAL 20 és 30 esztendő közötti leány- vagy özvegy-nyel ismeretséget önjártóként egy javakorbeli, jól kereső magyar iparos. Levelek „Komoly szándék” jelleg alatt a „Bevándorló” kiadóhivatalába, 327 East 13 street, New York City címre.

NEW YORK ÁLLAMBAN TERMÉKENY FARMOK VÁSÁROLHATÓK RÉSZLETFIZETÉSRE.

KÖZEL A PIACZOKHOZ ÉS VASUTAKHOZ NÉHÁNY ILYEN FARMOT BÉRELNI IS LEHET.

Pearson A. Raymond FÖLDMIVELÉSI MINISZTER URNAK 23 Park Row, New York.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET betegegyelző osztályával. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Herény Béla, pénztárnok Baros György, b. s. osztály pénztárnoka Horváth János, titkár Pogány Béla, p. ü. titkár Szabó Miklós, főjegyzőek J. A. Metz és W. Clyde Grubbs, magyar ügyvez. és jegyző Dob István, orvos dr. Király E. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János, igazgatók Pittsburgban Osztrouckzy Miklós, Horváth János, Magyar András, Willockban Pogány Ferenc, Connelville és vidékén Kollész István, Trawesky és vidékén Kránitz Kálmán, Flemingspark és Pittokban Kuruc Vendél, Bruceton és vidékén Kánya Gábor, McKeesportban Hedeck József és Drága János, Castle Shannon) Báthory István, Leechburgban Solósz János, Rileyben Mitró János, Preston, Burdalen és vidékén Góci Imre, Pricedalen Krajnyák András, Coal Bluff-Shire Oakson Herspold István, Whitteeten Zohon Zsigmond, Coal-Center és vidékén Katona Menyhért, Wickhavenben Szabados István, W. Leisenringen Elek András, Uniontownban Matulya Zoltán, Lyndonban Dobó László, Expediten Szunrogh Ferenc, Vintondalen Olesányi Lajos, Blackburnon Sári Antal, Adelaiden Mihók György, Leisenringen Víz János, Star Junctionban Köles István.

SOMOSKÓI JOZSEF. Urat örökség átvételre végett sürögösen keresem. Jelenkezék haladéktalanul ezen cím alatt: KOFLER KÁROLY, 312 Omar street, LOS ANGELES, California.

JÓL KERESŐ IPAROS fiatal leány ismeretséget keresi. Házaság nincs kizárva. Levelek következő címre küldendők: „Iparos”, c. o. „A Bevándorló”, 327—E—13 st., New York City.

18 éve fennálló banküzlet PEARL JOZSEF, bankháza FŐÜZLET: 319 East 3rd Street. FÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor. SOUTH BETHLEHEM, PA.

NAGY AZ ÖRÖM Amerika minden magyarakta helyén, mivel megjelent az ANGOL-MAGYAR TANÍTÓ ÉS ISKOLAJA

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

Angol-Magyar Tanító és Iskolaja című könyv. Ez az egyedül Amerikában megírt és kiadott, tökéletes és helyes kiépítéssel ellátott, szabaddalmazott rendszerű nyelvtan. E könyvből ötven letehető magánúton — tanító nélkül — megtanulhat angolul beszélni és olvasni és felvilágosítást nyerhet az amerikai életben hasznos tudvalókról is. Az általános ismert szerző tizenegyeven át keres tanító működése legjobb biztosított hirdetés valódsága iránt. A mű ára postadíjjal együtt KÉT DOLLAR TIZ CENT, mely összeg a szerző ezen címére küldendő: ISIDOR BRAUN 2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.